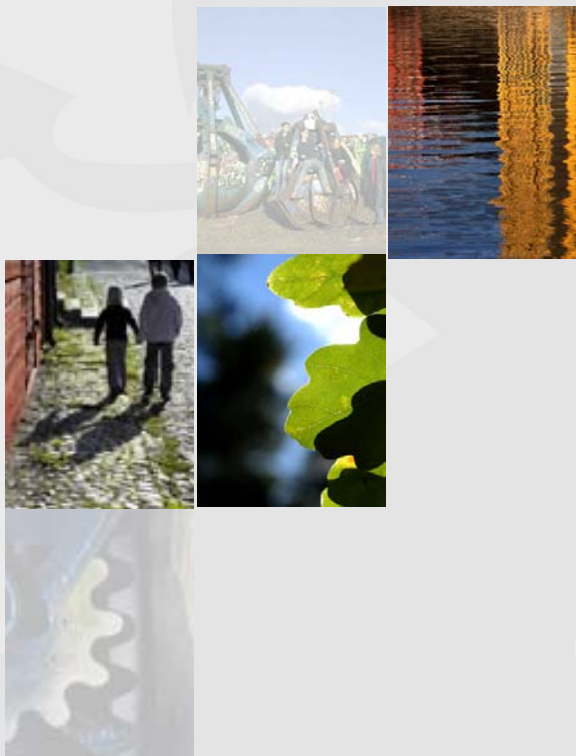

Miljöskyddsenhetens tillsynsplan 2010-2013

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Dnr 503-27366-09
sid 1 (16)

Foto omslag: Göran Billeson

POSTADRESS:
581 86 LINKÖPING

BESÖKSADRESS:
Östgötagatan 3

TELEFON:
013 – 19 60 00

TELEFAX:
013 – 10 31 18

E-POST:
ostergotland@lansstyrels
en.se

WWW:
lansstyrelsen.s
e/ostergotland

Rapport nr 2010:1

ISBN: 978-91-7488-252-0

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND	4
2	STYRMEDEL FÖR TILLSYN.....	4
2.1	Miljöbalkstillsyn	4
2.2	Tillsynsvägledning och samverkan.....	6
2.3	Tillsyn enligt Sevesolagstiftningen.....	7
2.4	Tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster	7
3	VERKSAMHETSOMRÅDEN	8
3.1	Vattenskyddsområden enligt 7 kapitlet miljöbalken	8
3.2	Miljöfarliga verksamheter enligt 9 kapitlet miljöbalken.....	8
3.3	Föroreningsskador enligt 10 kapitlet miljöbalken	9
3.4	Sjöfarten och luftfarten beträffande dumpning och lokal förbränning av avfall enligt 15 kapitlet miljöbalken.....	9
3.5	Farligt avfall och gränsöverskridande transporter av avfall enligt 15 kapitlet miljöbalken	10
3.6	Tillsynsvägledning och samverkan enligt 26 kapitlet miljöbalken	10
3.7	Verksamheter som kräver tillsyn enligt Sevesolagstiftningen	10
4	BEDÖMNING AV TILLSYNSBEHOV	11
4.1	Miljöfarlig verksamhet.....	11
4.2	Föroreningsskador.....	11
4.3	Tillsynsvägledning och samverkan.....	12
4.4	Verksamheter som kräver tillsyn enligt Sevesolagstiftningen	12
5	RESURSER	12
6	PRIORITERINGAR	13
6.1	Prioriteringar inom respektive verksamhetsområden	13
6.2	Konsekvenser av prioriteringar.....	14

7 UPPFÖLJNING AV TILLSYNSPLANEN15

BILAGOR

Bilaga 1 Behovsklassning miljöfarlig verksamhet

Bilaga 2 Behovsutredning föroreningsskador

Bilaga 3 Riktlinjer för miljötillsyn

Bilaga 4 Aktivitetslista miljöskydd

Bilaga 5 Aktivitetslista föroreningsskador

Bilaga 6 Sevesotillsynsplan

Bilaga 7 Tillsynsvägledningsplan

Bilaga 8 Handläggningspraktika

Bilaga 9 Inriktningsdokument för miljöskyddsenhetens verksamhet

1 Bakgrund

Föreliggande tillsynsplan är avsedd att inom ramen för tillgängliga resurser så långt möjligt svara upp mot de krav som miljöbalken m.fl. ställer på Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet och som preciseras nedan. Tillsynsplanen kommer att vara ett verktyg för att främja den planerade tillsynen och styra Länsstyrelsens operativa tillsyn utifrån de regionala miljömålen och övriga mål för tillsynen. Tillsynsplanen ska på så sätt öka tillsynens bidrag till miljöbalkens målsättning om en hållbar samhällsutveckling.

Med händelsestyrd tillsyn avses i denna plan oplanerad tillsyn som myndigheten inte själv tar initiativ till men som tillsynsmyndigheten ändå är ålagd att utföra. Exempel på händelsestyrd tillsyn är operativ och vägledande tillsyn vid olyckor och driftstörningar, förändringar som verksamhetsutövare vidtar och som genererar behov av operativ tillsyn, klagomål från allmänheten, frågor från kommunerna som ger upphov till tillsynsvägledning samt tillkomst av nya tillsynsobjekt. Motsatsen till händelsestyrd tillsyn är planerad tillsyn som tillsynsmyndigheten själv tar initiativ till. Exempel på planerad tillsyn är planerade tillsynsbesök hos verksamhetsutövare, seminarier för verksamhetsutövare och/eller kommunhandläggare, handläggarträffar, massutskick med information, till exempel om miljörapporter och arbete inom *Miljösamverkan Östergötland, MÖTA*. Både operativ tillsyn och vägledande tillsyn kan vara händelsestyrd eller planerad. Mellan helt händelsestyrd tillsyn och fullständigt planerad tillsyn finns en gråzon med tillsyn som är mer eller mindre styrd av händelser eller egna initiativ.

2 Styrmedel för tillsyn

2.1 Miljöbalkstillsyn

26 kap. miljöbalken (1998:808)

Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynsmyndigheten ska för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse. I fråga om miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd ska tillsynsmyndigheten även fortlöpande bedöma om villkoren är tillräckliga. Tillsynsmyndigheten ska dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål ska kunna tillgodoses. (hämtat från 1 §)

Förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken

En myndighet som har tilldelats operativa tillsynsuppgifter ska för tillsynsarbetet avsätta resurser som i tillräcklig grad svarar mot behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet. Varje verksamhetsår ska myndigheten upprätta en plan baserad på behovsutredningen och verksamhetsregistret för hur tillsynsarbetet ska bedrivas. Planen ska regelbundet följas upp och tillsynsverksamheten utvärderas. (hämtat från 7 §)

Svenska miljömål (prop. 2000/01:130)

Det gemensamma, övergripande syftet för miljöbalken och miljökvalitetsmålen är att främja en ekologiskt hållbar utveckling. Miljökvalitetsmålen ska ge vägledning vid tillämpning av miljöbalken. De svenska miljökvalitetsmålen kommer att omarbetas och en ny proposition väntas under mars 2010.

Regionala miljömål (Länsstyrelsens beslut 2003-05-09, rev. 2007-05-04, tillägg 2008-05-21)

Miljömålsarbetet i Östergötland fokuserar på fem miljöområden som är centrala för att vi ska nå de nationella miljökvalitetsmålen och en hållbar utveckling. Förändrat arbete och insatser behövs särskilt inom områdena byggd miljö, energi, odlingslandskapet, transporter och övergödning. För att samla så många som möjligt och mobilisera den handlingskraft som behövs för att styra utvecklingen i rätt riktning har handlingsprogram formulerats för dessa områden.

Länsstyrelsens utgångspunkt för arbetet med miljömålen är hållbar utveckling i ett samhällsperspektiv. Synen på samhället där staden och landsbygden hör samman ställer stora krav på samverkan och samordning mellan många olika aktörer. Helhetsperspektivet ger också många möjligheter. Förhoppningen är att Östergötland genom att på ett tydligt sätt kombinera tillväxt, utveckling och miljöhänsyn blir ett föredöme i Sverige. Med hjälp av kostnadseffektiva insatser kan, på både kort och lång sikt, flera miljömål uppnås samtidigt som de även bidrar till att uppnå andra politiska mål.

Ska vi nå miljömålen och visionen om en hållbar utveckling krävs engagemang, medverkan och samarbete av alla i vårt samhälle, såväl av företag som av myndigheter, kommuner, organisationer och enskilda. Miljöskyddstillsynen är ett mycket viktigt verktyg för att realisera åtgärder för att nå miljömålen. Miljöbalken ger, framför allt via hänsynsreglerna i 2 kapitlet, möjligheter att arbeta med angelägna miljöfrågor på bred front. Miljömålen blir på så sätt en väsentlig prioriteringsgrund för tillsynen.

Regleringsbrev för budgetåret 2010

Miljöskyddsenheten bedriver verksamhet inom regleringsbrevets verksamhetsområden energi och klimat samt naturvård, miljö- och hälsoskydd. För dessa områden finns bland annat följande mål som berör tillsynen:

- Länsstyrelserna ska främja energiomställningen i relevanta sektorer på regional nivå. Länsstyrelserna ska därvidlag särskilt verka för att andelen förnybar energi ökar och bidra med insatser för att uppnå det nationella planeringsmålet för vindkraft samt främja energieffektivisering.
- Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljökvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas.
- Länsstyrelserna ska särskilt verka för att verksamhetsutövarna iakttar Naturvårdsverkets föreskrifter avseende avloppsreningsverk för att minska kväveutsläpp.
- Länsstyrelserna ska särskilt verka för att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ökar.
- Länsstyrelserna ska verka för att de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen nås.

- Länsstyrelserna ska inom sitt verksamhetsområde se till att villkoren för de verksamheter, som omfattas av förordningen (2004:989) om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter, är anpassade till miljöbalkens krav med syfte att uppfylla kraven i det s.k. IPPC-direktivet (2008/1/EG, f.d.1996/61/EG).
- Länsstyrelserna ska under 2009 och 2010 ta fram underlag för främjande av kostnadseffektiva åtgärder som bidrar till att minska belastningen med näringsämnen i Östersjön och Västerhavet samt bedriva uppsökande verksamhet för att främja planeringen av sådana åtgärder.

2.2 Tillsynsvägledning och samverkan

26 kap. miljöbalken (1998:808)

Tillsynsmyndigheter ska samarbeta med varandra samt med sådana statliga och kommunala organ som ska utöva tillsyn i särskilda hänseenden eller som på annat sätt fullgör uppgifter av betydelse för tillsynsverksamheten. (hämtat från 6 §)

Förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken

Länsstyrelsen svarar för tillsynsvägledningen i länet med undantag för den tillsyn som utövas av generalläkaren eller Skogsstyrelsen. För att förebygga miljöbrott och för att effektivisera hanteringen av dessa, ska Länsstyrelsen verka för samarbete mellan polismyndigheter, åklagarmyndigheter och de myndigheter som svarar för den operativa tillsynen enligt miljöbalken.

De myndigheter som har ansvar för tillsynsvägledning, ska aktivt verka för samordning och samverkan när det gäller informationsförsörjning inom sina ansvarsområden. (hämtat från 14-15 §§)

Svenska miljömål (prop. 2000/01:130)

Det gemensamma, övergripande syftet för miljöbalken och miljökvalitetsmålen är att främja en ekologiskt hållbar utveckling. Miljökvalitetsmålen ska ge vägledning vid tillämpning av miljöbalken. De svenska miljökvalitetsmålen kommer att omarbetas och en ny proposition väntas under mars 2010.

Regionala miljömål (Länsstyrelsens beslut 2003-05-09, rev. 2007-05-04, tillägg 2008-05-21)

Ska vi nå miljömålen och visionen om en hållbar utveckling krävs engagemang, medverkan och samarbete av alla i vårt samhälle, såväl av företag som av myndigheter, kommuner, organisationer och enskilda. Tillsynsvägledning och samverkan är ett mycket viktigt verktyg för kunskapsspridning och diskussioner kring bedömningar för att realisera effektiva åtgärder för att nå miljömålen.

Regleringsbrev för budgetåret 2010

I regleringsbrevet återfinns bland annat följande mål avseende tillsynsvägledning och samverkan:

- Länsstyrelserna ska främja energiomställningen i relevanta sektorer på regional nivå. Länsstyrelserna ska därvidlag särskilt verka för att andelen förnybar energi ökar och bidra med insatser för att uppnå det nationella planeringsmålet för vindkraft samt främja energieffektivisering.
- Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljökvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas. Länsstyrelserna ska ta fram tillsynsvägleddningsplaner och genom tillsynsvägleddning förbättra förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna. Arbetet med tillsynsvägleddning ska bland annat ske genom regional miljösamverkan.
- Länsstyrelserna ska efter samråd med kommunerna bidra till genomförandet av Naturvårdsverkets vägleddningsplan.
- Länsstyrelserna ska särskilt verka för att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ökar.
- Länsstyrelserna ska verka för att de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen nås.
- De länsstyrelser som ingår i Västerhavets, Södra Östersjöns och Norra Östersjöns vattendistrikt ska, genom att vidareutveckla sitt arbete med samordning och stödjande insatser, förbättra förutsättningarna för kommuner och fastighetsägare att minska utsläppen från enskilda avlopp.

2.3 Tillsyn enligt Sevesolagstiftningen

Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Länsstyrelsen och kommunerna (tillsynsmyndigheterna) skall, i enlighet med vad regeringen bestämmer, ha tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs. (hämtat från 15 §)

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att tillsynsmyndigheterna skall lämna sådana uppgifter som behövs för att en central tillsynsmyndighet skall kunna fullgöra sitt samordnande, kontrollerande och uppföljande ansvar. (hämtat från 17 §)

Tillsynsmyndigheterna skall utarbeta ett tillsynsprogram för varje verksamhet. För verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport skall tillsynsprogrammet grunda sig på en analys och en planmässig bedömning av riskerna för allvarliga kemikalieolyckor i samband med verksamheten. (hämtat från 18 §)

Förordning (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Länsstyrelsen och kommunerna skall på begäran lämna den information om tillsynsarbetet som behövs för att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap skall kunna utföra sitt samordnande, uppföljande och utvärderande ansvar. (hämtat från 13 §)

2.4 Tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten. (hämtat från 51 §)

3 Verksamhetsområden

Länsstyrelsens operativa tillsyn ska enligt miljöbalken och regleringsbrevet bidra till att nå miljö-kvalitetsmålen och till att olägenheter för människor och miljö inte uppkommer.

Ärendehandläggningen ska vara rättssäker, enhetlig och korrekt.

3.1 Vattenskyddsområden enligt 7 kapitlet miljöbalken

Länsstyrelsen har enligt miljöbalken rätt att förklara ett mark- eller vattenområde som vattenskyddsområde till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas som vattentäkt. Vattenskyddsområden ska förses med skydds-föreskrifter. Länsstyrelsen har som tillsynsmyndighet över de vattenskyddsområden som myndigheten beslutat om möjlighet att lämna tillstånd eller dispens från vattenskydds-områdets föreskrifter och att förena beslutet med villkor. Tillsynen omfattar även infor-mation till boende och verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet samt att se till att vattenskyddsområdets föreskrifter beaktas och följs i andra sammanhang. Länsstyrelsen verkar tillsammans med kommunerna för att vattenskyddsområden ska skapas för samt-liga allmänna vattentäkter och större enskilda eller gemensamma vattentäkter.

3.2 Miljöfarliga verksamheter enligt 9 kapitlet miljöbalken

Tillsynen av miljöfarlig verksamhet omfattar verksamheter enligt provningsnivå A och B och frågor om skydd av den yttre miljön och människors hälsa vid utsläpp till luft och vatten, hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer samt avfall vid dessa verksamheter.

I Östergötlands län finns 21 A-anläggningar och 258 B-anläggningar varav Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för 20 av A-anläggningarna plus 115 B-anläggningar (2009). Läns-styrelsen har tillsynsansvar för alla länets anläggningar med kommunala huvudmän samt över en stor del av verksamheterna i de mindre kommunerna. Länet har 72 verksam-heter som klassificeras som IPPC-anläggningar, varav 29 är lantbruk (2009). Länets industristruktur domineras av lantbruk, massaindustri, hamnverksamhet och verkstads-industri. I Östergötland finns Sveriges fjärde största storstadsregion vars befolknings-mängd kräver en väl utbyggd service med bland annat stora avloppsreningsverk, värmeanläggningar samt avfallsanläggningar.

Tillsynen omfattar rådgivning, information och annat förebyggande arbete liksom kon-troll av lagefterlevnad och beivrande av överträdelse. En målsättning är att stärka verksamhetsutövarnas förmåga att själva bedriva egenkontroll som säkerställer att gällande miljötillstånd med villkor och övrig lagstiftning följs.

I praktiken innefattar tillsynen bland annat handläggning av anmälningsärenden, granskning av de årliga miljörapporterna, övrig granskning av verksamhetsutövarnas egenkontroll, inspektioner samt kunskapsinsamling och vidarerapportering för bland

annat miljömålsuppföljning och nationell rapportering, se bilaga 3 Riktlinjer för tillsyn och bilaga 4 Aktivitetslista miljöskydd.

3.3 Föroreningsskador enligt 10 kapitlet miljöbalken

Länsstyrelsen har sedan 1996 arbetat med att inventera förorenade områden, d. v. s. kartläggning av de förorenade områdena för att sedan kunna prioritera vilka områden som ska undersökas och åtgärdas först. Resultatet från inventeringen innebär att områdena indelas i 4 riskklasser, där riskklass 1 innebär mycket stor risk och riskklass 4 innebär liten risk för människa och miljö.

Inventeringsarbetet ligger till grund för prioriteringen även inom tillsynsarbetet. Pågående verksamheter inventeras genom ordinarie tillsynsarbete, d. v. s. verksamhetsutövarna tar fram underlag och material och ger förslag till riskklassning. Riskklassningen bestäms däremot oftast av tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsernas tillsyn är till stor del egeninitierad. Då resurserna är begränsade är det främst riskklass-1-objekt som prioriteras för undersökningar och åtgärder, även om tillsynsaktiviteter anses angeläget även för riskklass-2-objekt. Målsättningen är att de mest angelägna områdena undersöks och åtgärdas först för att därigenom få största möjliga riskreduktion i förhållande till nedlagd kostnad.

Tillsynen omfattar diskussion med ansvarig där man begär in förslag till undersökningar och åtgärder, granskning av utredningsrapporter, förelägganden om undersökningar och efterbehandling samt kontroll av de åtgärder som vidtagits. Ofta är det komplexa ärenden med flera år av tillsynsinsats innan en åtgärd kan komma till stånd. Länsstyrelsen har tillsynsansvar för 22 områden i riskklass 1.

Riskklass-2-objekt prioriteras oftast när andra aktiviteter innebär att det är effektivt att samordna detta med tillsynen över det förorenade området. Sådana händelsestyrda aktiviteter kan t ex vara vid exploatering, tillståndsansökan eller vid förändring av verksamheten. Länsstyrelsen har tillsynsansvar för 47 områden i riskklass 2.

Det är stora miljömässiga och ekonomiska fördelar med att uppmärksamma förorenade områden tidigt i den fysiska planeringen. För att information om misstänkt förorenade områden ska kunna användas i den kommunala planeringen förser Länsstyrelsen regelbundet kommunerna med kartmaterial i form av GIS-skikt över alla identifierade områden i MIFO-databasen. Länsstyrelsen avger också yttranden under samråd om planer.

Tillsynsinsatser under det kommande året beskrivs i bilaga 5 Aktivitetslista föroreningsskador. Här listas också alla Länsstyrelsens riskklass-1-objekt.

3.4 Sjöfarten och luftfarten beträffande dumpning och lokal förbränning av avfall enligt 15 kapitlet miljöbalken

Antal ärenden inom verksamhetsområdet är ytterst få.

3.5 Farligt avfall och gränsöverskridande transporter av avfall enligt 15 kapitlet miljöbalken

Tillsynsmyndigheter i fråga om gränsöverskridande transporter av farligt avfall är Naturvårdsverket, länsstyrelserna och kommunerna. Den operativa tillsynsmyndigheten ska ingripa mot sådana illegala transporter på så sätt att avfallet i första hand återförs till ursprungslandet och i andra hand att avfallet bortskaffas eller återvinns på ett miljömässigt godtagbart sätt. Är Sverige ursprungslandet ankommer det på tillsynsmyndigheten att använda de rättsliga verktyg som miljöbalken ger, d.v.s. föreläggande och åtalsanmälan.

Behovet av att utöva tillsyn över gränsöverskridande transporter av farligt avfall bedöms öka allt mer. Då långväga transporter av avfall i allt större takt ökar och då flera tillsynsmyndigheter är involverade, finns det allt starkare skäl till att tydliggöra roller och kontrollera flöden. För närvarande bedrivs ytterst begränsad tillsyn inom området. Den tillsyn som ändå bedrivs sker som en del av tillsynen av de A- och B-anläggningar där Länsstyrelsen har tillsynsansvaret.

3.6 Tillsynsvägledning och samverkan enligt 26 kapitlet miljöbalken

I Östergötland finns tretton kommuner varav Linköping och Norrköping är de största. Miljöbalken samt regleringsbrev ger Länsstyrelsen en tydlig roll som tillsynsvägledande myndighet på regional nivå. Detta innebär att ge stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna i kommunerna, samordna den operativa tillsynen i länet samt följa upp och utvärdera den operativa tillsynen i kommunerna, vilket sker bl.a genom anordnande av branschvisa handläggartäffar och seminarier med olika teman. Länsstyrelsen följer även upp och utvärderar kommunernas tillsyn.

I länet bedrivs samordning av den operativa tillsynen genom projektet *Miljösamverkan Östergötland*, MÖTA. Projektet bedrivs i samverkan mellan Länsstyrelsen och länets tretton kommuner, i första hand genom miljökontoren, i en organisation bestående av en styrgrupp, fem samordningsgrupper, ett antal del- och projektgrupper samt ett sekretariat. Samordningsgrupperna är permanenta och är indelade i olika sakområden; miljöskydd, hälsoskydd, djurskydd, livsmedel och kompetens.

I bilaga 7 Tillsynsvägledningsplanen, redovisas mer utförligt enhetens planerade tillsynsvägledning.

3.7 Verksamheter som kräver tillsyn enligt Seveso-lagstiftningen

I Östergötlands län finns runt 30 anläggningar som omfattas av Seveso-lagstiftningen. Ungefär hälften av dessa ligger på högre kravnivån och resten på lägre kravnivån. Anläggningarna skiljer sig mycket sinsemellan då säkerhetsarbetet är olika mycket utvecklat. Detta påverkar besöksfrekvens samt tema för besöken. Tillsynen sker i nära samarbete med Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöverket och Länsstyrelsen genomför de flesta tillsynsbesöken gemensamt.

Det berörda miljökontoret och den berörda räddningstjänsten finns oftast representerade vid tillsynsbesöken. De bereds även möjlighet att granska minnesanteckningarna innan de sänds ut till företagen.

För sevesoarbetet upprättas en särskild tillsynsplan, se bilaga 6 Sevesotillsynsplan.

4 Bedömning av tillsynsbehov

4.1 Miljöfarlig verksamhet

Under hösten 2005 gjordes en bedömning av tillsynsbehovet och klassning av de verksamheter där Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen enligt kapitel 9 i miljöbalken. Klassning av några nytillkomna verksamheter samt täkterna har genomförts under 2008. Under 2009 påbörjades en genomgång av klassningen för att rätta till de verksamheter som blivit fel klassificerade. Metodiken utgår från liknande arbeten i Blekinge och Västra Götalands län. Syftet med behovsbedömningen är att våra resurser för tillsyn ska användas inom verksamheter med störst behov av tillsyn och där tillsynen kan göra störst miljönytta. Förhoppningen är att den händelsestyrda tillsynen successivt ska minska genom att tillsynsinsatserna styrs över till de områden som bedömts som mest angelägna.

Anläggningarna har bedömts utifrån verksamhetens ”hälso- och miljöpåverkan” samt utifrån en ”lägesbeskrivning” av verksamheten. Bedömningen av samtliga tillsynsobjekt ledde till en uppdelning av verksamheterna i fyra kategorier utifrån de poäng de fått inom området ”hälso- och miljöpåverkan” respektive ”lägesbeskrivning”. Tillsynsobjektens fördelning i fyra kategorier visas i ett diagram, se bilaga 1 Utfall och förslag till klassning av tillsynsobjekt.

Arbetet med att differentiera våra arbetssätt och ambitionsnivåer för verksamheter utifrån deras olika behov och påverkan på hälsa och miljö har påbörjats men arbetet pågår fortfarande. Behov och möjligheter att införa olika tillsynsmetoder och ambitioner för de olika kategorierna kommer att fortgå mer eller mindre kontinuerligt under de kommande åren.

Behovet av tillsyn på de miljöfarliga verksamheter som har Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet är erfarenhetsmässigt och utifrån tidigare utredningar betydligt större än nuvarande resurs och har så varit under ett antal år. Behovet av tillsyn ackumuleras på så sätt och kommer förmodligen att öka i framtiden.

4.2 Föroreningsskador

Antal potentiellt förorenade områden i Östergötland uppskattas till 4000 objekt. Inventering av förorenade områdena i länet pågår. Objekten indelas i 4 riskklasser, där riskklass 1 utgör mycket stor risk för människa och miljö. Länsstyrelsen beräknas för närvarande ha tillsynen över 69 objekt i riskklass 1 och 2 där det finns helt eller delvis ansvarig för efterbehandlingsåtgärder. Dessa objekt drivs inom planerad tillsyn. Objekten varierar i svårighetsgrad och därmed är tidsåtgången relativt varierande. Tillsynsärendena spänner över flera år, vilket ytterligare försvårar beräkningen av tillsynstid per

år. Ärendena behöver också i vissa fall ”mogna” hos företagen och vissa företag har flera objekt, vilket gör att det är mer strategiskt att driva flera fall parallellt än att arbeta med ett ärende i taget. Önskvärt skulle dock vara att ha tillräckliga resurser för att undvika att bli den bromsande parten när ett ärende väl rullar på.

För många objekt inom riskklass 1 och 2 är kommunen tillsynsmyndighet, vilket innebär att tillsynsvägledning också är viktigt inom detta område.

Behovsutredningen bygger på målsättningen att uppfylla det nationella delmålet inom Giftfri miljö, d v s att miljöproblemet med förorenade områden ska i sin helhet i huvudsak vara löst allra senast år 2050. Eftersom arbetet med inventering av de förorenade områdena fortfarande pågår kommer antalet tillsynsobjekt förändras efter hand. Det finns också en del osäkerheter i tolkningen av punkten B5 i Förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, vilket innebär att fördelningen av tillsynsobjekt mellan tillsynsmyndigheterna (kommun och länsstyrelsen) kan komma att förändras.

Behovsutredningen (exklusive tillsynsvägledning) visar på ett tillsynsbehov inom föroreningsskador på ca 600 persondagar/år under perioden 2009-2012, se bilaga 2 Behovsutredning föroreningsskador, vilket motsvarar ca 3,2 årsarbetskraft.

4.3 Tillsynsvägledning och samverkan

Behovet av tillsynsvägledning och samverkan uppskattas till ca 430 persondagar och har beräknats utifrån den tid det erfarenhetsmässigt tar att genomföra planerade handläggarträffar, medverka i miljösamverkan, samt den löpande vägledning som kommunerna erhåller vid telefonförfrågningar och i allmänna utskick såsom till exempel funktionens nyhetsbrev. Länsstyrelsen ska även följa upp och utvärdera den operativa tillsyn som kommunerna bedriver. Resursbehovet för denna del av tillsynsvägledningen har skattats utifrån antal kommuner, vunna erfarenhet av genomförd tillsyn samt upptäckta behov. Se utförliga beräkningar i bilaga 7 Tillsynsvägledningsplan.

4.4 Verksamheter som kräver tillsyn enligt Seveso-lagstiftningen

All tillsyn planeras i samarbete med Arbetsmiljöverket och en Sevesotillsynsplan för Sevesoarbetet upprättas. I Sevesotillsynsplanen, se bilaga 6, finns samtliga tillsynsbesök inlagda. I samband med planering med Arbetsmiljöverket upprättar Länsstyrelsen en tidsuppskattning för Sevesoarbetet, den baseras på antal tillsynsbesök, tillsynsvägledning, arbete med databasen, handläggarträff mm.

5 Resurser

Miljöskyddsenheten har inför 2009 tilldelats ca 1 358 persondagar för miljötillsyn, vilket motsvarar ca 7,2 årsarbetskrafter. Fördelningen inom de olika arbetsområdena redovisas i tabell 1. Redovisningen baseras bl.a. på utfallet av 2008 års verksamhet. Vid beräkningen motsvarar en årsarbetskraft 187,5 persondagar eller 1 500 effektiva arbetstimmar.

Tabell 1. 2010 års planerad fördelning av tillsynsresursen per verksamhetsområde

Kod ¹⁾	Område	Persondagar
503	Tillsynsvägledning	187,5 Varav EBH 60
504	Överlåtelse av beslut och operativ tillsyn till kommun	2,5
516	Tillsyn av vattenskyddsområde	37,5
555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	720
575	Tillsyn av förorenade områden och miljöriskområde	315
456	Åtgärder för att förhindra eller begränsa allvarliga kemikalieolyckor	95
	Summa	1357,5

1) Tidredovisningskoder (verksamhetskoder) för miljöskyddsenheten

6 Prioriteringar

För att strukturera arbetet med operativ tillsyn och prioritera det som är viktigast har Naturvårdsverket, tillsammans med andra centrala myndigheter, enats om fyra grundprinciper som kallas för tillsynens grundbultar. Principerna är; tillsynen ska vara miljömålsstyrd, tillsynen ska stödja verksamhetsutövarens egenkontroll, tillsynen behöver differentieras och samverka mellan de operativa tillsynsmyndigheterna. Miljöskyddsenhetens tillsynsplanningen utgår från dessa grundbultar.

Miljöskyddsenheten har i sitt inriktningsdokument, se bilaga 9, preciserat inriktning och prioriteringar för tillsynen. Ärendehandläggningen ska vara rättssäker, enhetlig och korrekt. Tillsynen ska präglas av synen att tillväxt och regional utveckling kan kombineras med hänsyn till människors hälsa och miljön. Enhetens tillsyn och tillsynsvägledning ska bidra till att skapa och tillgängliggöra ett länstäckande kunskapsunderlag. Enheten ska även ta tillvara relevanta möjligheter till internationellt samarbete inom tillsynsområdet.

6.1 Prioriteringar inom respektive verksamhetsområden

Tillsynen inom vattenskyddsområden inskränker sig till händelsestyrd tillsyn och tillsynsvägledning.

Handläggningspraktikan, se bilaga 8, anger ambitionsnivån när det gäller handläggning av tillsynsärenden enligt 9 kapitlet miljöbalken. I ärenden som har stor betydelse för de regionala miljömålen är ambitionen att nå lite längre vilket ofta innebär grundligare handläggning än vad handläggningspraktikan anger. I enskilda fall kan även enklare handläggning vara aktuell om ärendet är av mindre betydelse. Endast flagranta överträdelser leder till beslut om miljöstraffavgift eller lämnas till åtal efter beaktande av konsekvenserna för människors hälsa och miljön. I bilaga 3 Riktlinjer för tillsyn, beskrivs ambitionen för tillsyn på anläggningsnivå för de fyra olika grupper¹ som Länsstyrelsens miljöfarliga tillsynsobjekt delats in i efter inventering av tillsynsbehovet. *Miljösamverkan*

¹ 1=stor miljöpåverkan och omfattande tillsyn, 2=liten miljöpåverkan och omfattande tillsyn, 3=stor miljöpåverkan och enkel tillsyn, 4=liten miljöpåverkan och enkel tillsyn

Östergötlands, MÖTA:s, energiprojekt kommer att vara ett prioriterat arbete inom tillsynen.

Föremål för tillsyn inom förorenade områden är främst objekt tillhörande riskklass 1. Det finns också en inbördes prioritering av riskklass-1-objekt. Inom riskklass 2, 3 och 4 bedrivs ingen systematisk tillsyn. Objekt inom dessa riskklasser prioriteras när andra aktiviteter innebär att det är effektivt att samordna detta med tillsynen över det förorenade området. Sådana händelsestyrda aktiviteter kan t ex vara vid exploatering, tillståndsansökan eller vid förändring av verksamheten.

Tillsynsvägledningen är viktig för en likartad tillsyn samt för samordning då även kommunernas resurser är knappa. Länsstyrelsen prioriterar därför i första hand sitt arbete inom länets miljösamverkan, *Miljösamverkan Östergötland*, MÖTA, se vidare bilaga 7 Tillsynsvägledningsplan.

6.2 Konsekvenser av prioriteringar

Den redovisade resursbristen på mellan 25 och 50 procent av behovet för tillsyn och tillsynsvägledning inom de olika områdena innebär att verktyget tillsyn inte kan användas för offensiva satsningar för att nå de nationella miljökvalitetsmålen och regionala delmålen. Inte heller den förebyggande tillsynen, till stor del bestående av information, råd och stöd till verksamhetsutövare, kan få de resurser den behöver. Som en följd av de hårda prioriteringarna inom tillsynsverksamheten skapas behov av förbättrad planering, ökade rationaliseringar och effektiviseringar. Det tvingar även fram en analys av hur tillsynsarbetet bedrivs. En positiv konsekvens av detta kan vara att en bättre grund för utökad samverkan mellan myndigheter skapas.

Stora delar av tillsynsverksamheten, framför allt den förebyggande tillsynen, har redan under flera år skjutits på framtiden. Behovet av tillsyn ackumuleras på så sätt och kommer att öka i framtiden. Efter några år blir resultatet av detta ett uppdämt behov av tillsyn. Behovet av akuta insatser ökar därmed också. För att senare uppnå en rimlig nivå på tillsynen behövs betydande insatser.

Bristen på tillsyn riskerar att skada förtroendet för Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet. För att vända trenden och bygga upp förtroendet för myndigheten, öka kunskapsnivån hos verksamhetsutövarna samt höja skyddsåtgärdernas kvalitet till en miljömässigt hållbar nivå, krävs en väsentligt ökad resurstilldelning.

Standarden på miljöarbetet och kunskapen om lagefterlevnaden hos verksamhetsutövarna kommer att minska på sikt. Skillnaderna i ambitionsnivå kommer att öka. Verksamhetsutövare som är ambitiösa och har en egen drivkraft att förbättra miljöarbetet kommer vidare medan övriga stagnerar. Riskerna för hälsa och miljö samt risken för allvarliga kemikalieolyckor kommer att öka.

Inom miljöskyddstillsynen har exempelvis bara enstaka miljörapporter granskats de senaste fem åren. Här märks nu tydligt att ambitionen med och kvaliteten på rapporterna sjunkit. Trenden är generell för övriga tillsynsärenden inom miljöskydd. Detta försvårar tillsynsarbetet och gör det mer tidskrävande, då handlingarna till exempel måste kompletteras i allt större utsträckning, vilket i sin tur ytterligare förvärrar bristen på resurser. Även inom tillsynen av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor har det förebyggande arbetet fått stryka på foten.

Tillsynen inom förorenade områden fokuseras mot objekt tillhörande riskklass 1. En prioriteringslista görs även inom riskklass-1-objekt eftersom vi inte har möjlighet att bedriva tillsyn mot alla riskklass 1 objekt. Även inom riskklasserna 2 och 3 finns många objekt med helt eller delvis ansvariga där miljönyttan av tillsynsinsatser kan bli väl så stor. Att avstå från aktiv tillsyn på dessa objekt betyder att möjligheten att få förorenaren att finansiera undersökningar och efterbehandling minskar (skäligheten beror bland annat på hur lång tid som förflutit sedan föroreningen ägde rum) eller upphör helt om en verksamhet avvecklas. För objekt i riskklass 2 och 3 finns ingen möjlighet till statliga bidrag om ansvarig saknas eller om skäligheten är låg. Undersökningar och åtgärder kan då endast komma till stånd om objektet exploateras, fastigheten säljs eller om nya verksamhetsutövare börjar bedriva verksamhet på platsen. Det finns en risk att det i framtiden kommer att finnas fler övergivna förorenade fastigheter/områden som samhället inte kan ta hand om.

Sammanfattningsvis innebär detta att Länsstyrelsens tillsyn inte uppfyller lagstiftningens krav.

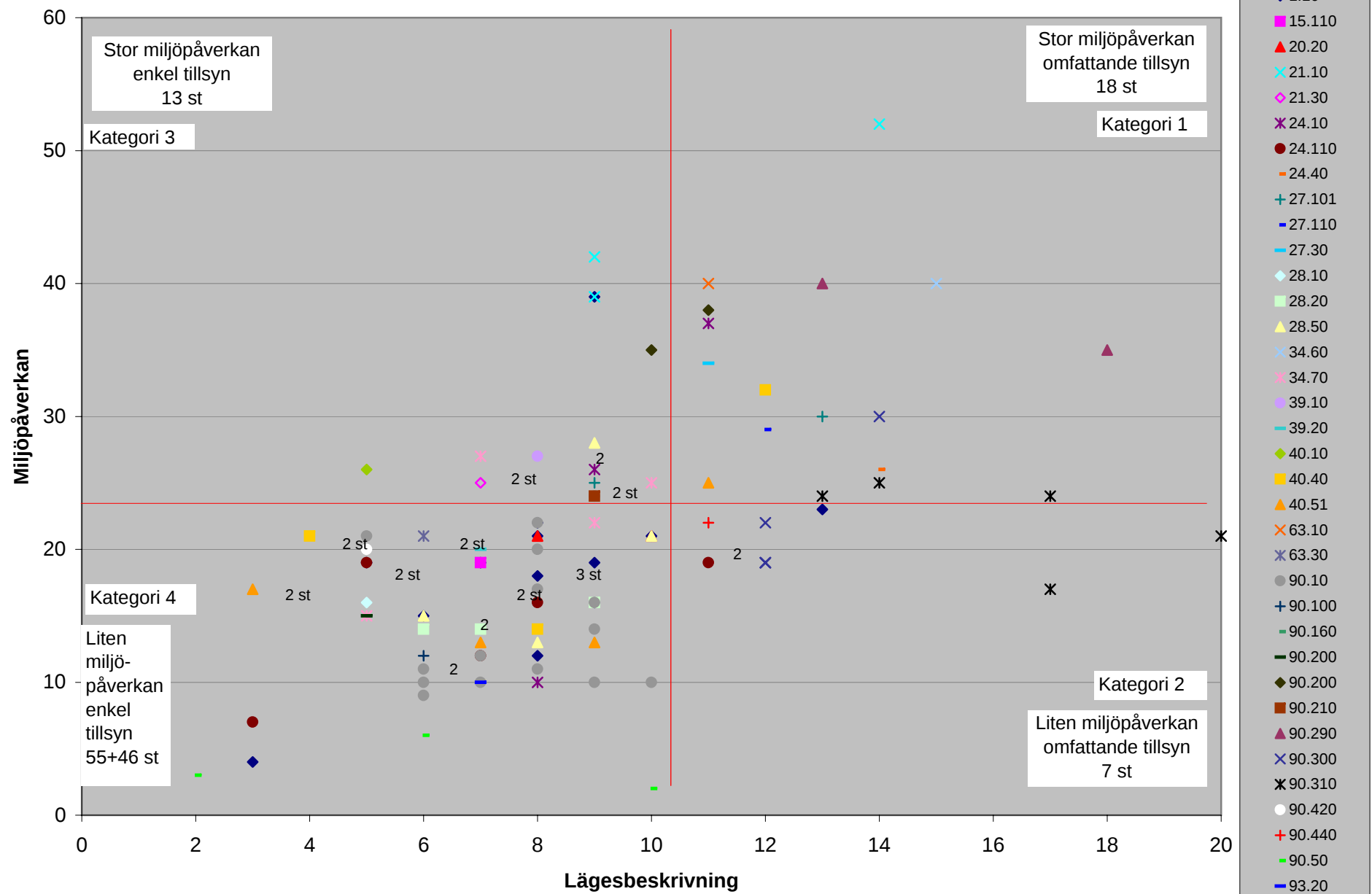
7 Uppföljning av tillsynsplanen

Uppföljning av tillsynsplanen sker i enhetens tertiäredovisningar och årsrapport. Uppföljningen sker under koderna 503, 504, 516, 555, 575 och 456.

Tillsynsplan ska följas upp och revideras vid varje årsskifte, ett år kommer att läggas till planen och nästkommande år kommer att beskrivas mer detaljerat. Under september till oktober ska tillsynsgruppen uppdatera nästkommande år och öka detaljeringsgraden för året enligt följande:

- uppdatera riktlinjer för tillsyn
- uppdatera aktivitetslistor
- revidera behovsutredningen

Tillsynsplanen fastställs när regleringsbrev och resurstilldelning för nästkommande år är beslutat.

Behovsutredning föroreningsskador

Bakgrund

Totalt antal förorenade områden i Östergötland uppskattas till 4000 objekt. Inventering av förorenade områdena i länet pågår. Objekten indelas i 4 riskklasser, där riskklass 1 utgör mycket stor risk för människa och miljö. I tabellen nedan framgår länets riskklassfördelning och Länsstyrelsens tillsynsobjekt. Eftersom arbetet med inventering av de förorenade områdena fortfarande pågår kommer antalet tillsynsobjekt förändras efter hand. Siffrorna i tabellen utgår från de nyckeltal som årligen redovisas i Länsstyrelsens regionala program för förorenade områden. Det finns också en del osäkerheter i tolkningen av punkten B5 i Förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, vilket innebär att fördelningen av tillsynsobjekt mellan tillsynsmyndigheterna (kommun och länsstyrelsen) kan komma att förändras.

	Totalt antal objekt ¹⁾	Länsstyrelsens tillsynsobjekt ²⁾
Riskklass 1	75	22
Riskklass 2	580	47
Riskklass 3 och 4	3345	Ej utrett ³⁾

1) Utdrag ur nyckeltalen i regionala programmet 2009

2) Utdrag från EBH-stöd 19 okt

3) Utdrag från EBH-stödet ger 8 st, vilket inte känns trovärdigt.

Planerad tillsyn – objekt i riskklass 1 och 2

Det nationella miljömålet är att miljöproblemet med förorenade områden ska i sin helhet i huvudsak vara löst allra senast år 2050.

De regionala miljömålen innebär:

- att 23 objekt ska vara översiktligt undersökta t.o.m. 2010 (4 objekt återstår)
- att 4 objekt av dessa ska vara åtgärdade t.o.m. 2010 (3 objekt återstår)

Nya regionala delmål för kommande period, år 2010-2020 kommer att tas fram under 2010.

Länsstyrelsen beräknas för närvarande ha tillsynen över 69 objekt i riskklass 1 och 2 där det finns helt eller delvis ansvarig för efterbehandlingsåtgärder. Dessa objekt drivs inom planerad tillsyn. Objekten varierar i svårighetsgrad och därmed är tidsåtgången relativt varierande. Tillsynsärendena spänner över flera år, vilket ytterligare försvårar beräkningen av tillsynstid per år. Ärendena behöver också i vissa fall ” mogna ” hos företagen och vissa företag har flera objekt, vilket gör att det är strategiskt att driva flera fall parallellt än att beta av ett ärende i taget. Önskvärt skulle dock vara att ha så mycket resurser så att när väl ett ärende rullar på så är vi inte den bromsande kraften.

I tabellen nedan uppskattas tillsynsbehovet utifrån nuvarande kunskap.

Aktivitet	2010 dagar/år	2011 dagar/år	2012 dagar/år	2013
Översiktlig undersökning av objekt ¹⁾	80	60	60	60
Fördjupad undersökning av objekt ²⁾	80	80	80	80
Inför åtgärd ³⁾	60	60	60	60
Tillsyn över pågående åtgärd samt uppföljning ⁴⁾	30	40	50	50
Tillsyn och prövning av bidragsobjekt ⁵⁾	50	50	50	40
Miljöriskområden	20	30	40	40
Totalt	320	320	340	330

- 1) Beräknad tidsåtgång är 20 dagar/objekt (arbetsmoment som ingår: ansvarsutredning, inläsning, företagsbesök, ev föreläggande, granskning och samråd om undersökningsprogram, granskning av undersökningsresultat). 4 objekt tillhörande riskklass 1 kvarstår för undersöka översiktligt tom år 2010 (4 st år 2010). Därefter påbörjas översiktliga undersökningar av riskklass 2 objekt, totalt 45 st. Målet är att till år 2025 undersökt alla riskklass-2-objekt, vilket innebär undersöka 3 riskklass-2-objekt/år.
- 2) Beräknad tidsåtgång är 40 dagar/objekt (arbetsmoment som ingår: ansvarsutredning, intern förankring inom Lst, företagsbesök, ev föreläggande, granskning och samråd om undersökningsprogram, granskning av undersökningsresultat, komplettering av undersökningen). Målet är att fördjupad undersökning utförts på alla riskklass-1-objekt tom år 2020, vilket innebär ca 2 objekt/år.
- 3) Beräknad tidsåtgång är 40 dagar/objekt (arbetsmoment som ingår: ansvarsutredning, intern förankring inom Lst, ev förankring med NV vid delat ansvar, ”frivillig förhandling”, föreläggande, överklagningsyttranden, miljödomstolsförhandlingar). Till år 2010 återstår 3 åtgärdsobjekt, vilket innebär ca 1,5 objekt/år. Denna takt bör vi fortsätta med även efter år 2010.
- 4) I samband med att åtgärder utförs ökar behovet av efterkontroll och uppföljning.
- 5) Omfattar våra statliga bidragsobjekt, t ex Valdemarsviken (del av åtgärden) amt Gusums bruk

Planderad tillsyn – objekt i riskklass 3 och 4

Nuvarande miljömål omfattar inte objekt i riskklass 3 och 4 men objekten är förorenade områden och de ger en miljöbelastning. Ändrade förutsättningar, t ex ändrad markanvändning, kan innebära att riskklassningen görs om och att objekten placeras i högre riskklass. Det skulle vara önskvärt att inom den tid närmaste åren fastställa tillsynsansvar även för dessa objekt, få en överblick av objekten för att kunna bedöma deras samlade miljöbelastning, upparbeta en strategi och för att kunna vidta åtgärder för situationen inte ska förvärras.

Aktivitet	2010 dagar/år	2011 dagar/år	2012 dagar/år	2013 dagar/år
Fastställa tillsynsmyndighet	20	20	20	20
Upparbeta strategi	20	20		
Vidta begränsade åtgärder ¹⁾			30	30
Totalt	40	40	50	50

1) T ex information, kunskapshöjande åtgärder, platsspecifika insatser eller något annat

Ej planerad tillsyn

Kan vara exploatering, olyckor, initiativ från företag, anmälningsärenden m m.

Aktivitet	2010 dagar/år	2011 dagar/år	2012 dagar/år	2013 dagar/år
Oplanerad tillsyn ¹⁾	75	75	75	75
Plan- och infrastrukturfrågor	20	20	20	20
Totalt	95	95	95	95

1) Antal ärenden uppskattas till ca 15 om året och 5 dagar/ärende.

Tillsynsvägledning

Olika former av stöd till kommunerna anses förekomma. Behovet anses stort, både för generell och specifik tillsynsvägledning. Det är också relativ stor omsättning av kommunispektörer, vilket också ökar tillsynsvägledningsbehovet.

Aktivitet	2010 dagar/år	2011 dagar/år	2012 dagar/år	2013 dagar/år
Besök hos kommun och informera om hur vi arbetar med våra tillsynsobjekt och diskussion om deras tillsynsstrategi ¹⁾	20	20	20	20
Stötta på ett allmänt sätt i konkreta ärenden ²⁾	30	40	40	50
Återkommande träff för kommunispektörer	8	8	8	8

Anordna kurs och/eller studiebesök inom ebh-området (2 st per år)	12	12	12	12
MIFO-utbildning	10	10	10	10
MÖTA - projektgrupp	30	30	30	30
Totalt	110	120	120	130

1) Besök på 4 kommuner/år. 5 dagar per kommunbesök

2) Behovet är större här än vid vanlig tillsyn, kommunerna har många komplexa objekt i riskklass 1 och 2, uppskattar stöttning i 30-tal ärenden och 1 dag/ärende 2010. Därefter tror vi att stödet ökar eftersom kommunerna kommer att börja arbeta mer med EBH-ärenden.

Övrigt

I tabell nedan listas de arbetsuppgifter som inte kan sorteras in under någon gemensam rubrik.

Aktivitet	2010 dagar/år	2011 dagar/år	2012 dagar/år	2013 dagar/år
Remissvar inom tillsynsområdet	10	10	10	10
Rapportering till NV (inkl regionala programmet)	20	20	20	20
Uppdatering och kvalitetssäkring av databasen (MIFO-databasen)	40	40	40	40
Tillsynsplan, verksamhetsplanering, uppföljning	15	15	15	15
Information/service till allmänhet, företag, konsulter och andra myndigheter	60	60	60	60
Totalt	145	145	145	145

Sammanfattning

Nedan sammanfattas tillsynsbehovet över förorenade områden 2010-2013

Aktivitet	2010 dagar/år	2011 dagar/år	2012 dagar/år	2013 dagar/år
Planerad tillsyn – objekt i riskklass 1 och 2	320	320	340	330
Planerad tillsyn – objekt i riskklass 3 och 4	40	40	50	50
Ej planerad tillsyn	95	95	95	95
Tillsynsvägledning	110	120	120	130
Övrigt	145	145	145	145
Totalt	710	720	750	750

Riktlinjer för miljötillsyn på Länsstyrelsen Östergötland

Riktlinjerna ska tillsammans med handläggningspraktikan ge stöd i val av ambitionsnivå och arbetssätt vid handläggning av enskilda ärenden.

Bakgrund och gruppindelning av tillsynsobjekt

Behovsutredningen för 2006 mynnade ut i att länsstyrelsens tillsynsobjekt delades in i nedanstående fyra kategorier. För att få struktur på hela tillsynsarbetet och en mer enhetlig ambitionsnivå har dessa riktlinjer för tillsynen av anläggningar i de olika kategorierna tagits fram.

4. Stor miljöpåverkan, omfattande tillsyn
3. Liten miljöpåverkan, omfattande tillsyn
2. Stor miljöpåverkan, enkel tillsyn
1. Liten miljöpåverkan, enkel tillsyn

Tillsynsambition för de fyra grupperna

Grupp 4: Stor miljöpåverkan, omfattande tillsyn.

Omfattar stora verksamheter med stora utsläpp. Dessa har normalt en stor egen miljökompetens vilket innebär att miljörapport och kontrollprogram fungerar bra men deras storlek gör att miljöpåverkan är stor och det gäller ofta för oss att genom en hög egen kompetens inom branschen få VU att inse att ytterligare åtgärder kan vidtas. Flera handläggare eller team med olika kompetenser kan behövas ibland.

Kontakt: Kontinuerliga kontakter per telefon, mejl eller via bokade möten bör upprätthållas.

Miljörapport: Bör granskas helt eller delvis varje år.

Kontrollprogram: Ska i första hand ge svar på om givna villkor innehålls samt att huvudsakliga störningar belyses. Granskning av att VU tar sitt ansvar för egenkontrollen och ständiga uppdateringar av bilagor, rutiner och instruktioner som det hänvisas till i KP.

Periodisk besiktning: Länsstyrelsen ska delta. Besiktning kan ske varje år, men i sådana fall styrs besiktningsprogrammet upp så att fördjupning sker inom något ämnesområde varje år.

Egenkontroll: Större egenkontrollundersökningar rapporteras och granskas separat. Övriga i samband med miljörapport eller månads-/kvartalsrapport.

Lst-initierade tillsynsbesök: Länsstyrelsen bör göra ett eller flera egna besök på anläggningen per år, jfr. kontakt.

Grupp 3: Liten miljöpåverkan, omfattande tillsyn Omfattar vanligen mindre anläggningar som är lite struliga beroende på komplicerad teknik som ofta inte fungerar eller där rätt kompetens eller vilja att sköta sig saknas vilket gör att ett mer omfattande tillsynsarbete åtminstone initialt behövs.

Kontakt: Telefonkontakt då och då även utan att ett ärende är aktuellt. Minst en årlig avstämning av det allmänna läget.

Miljörapport: Kampanjstyrd granskning.

Kontrollprogram: Ska säkerställa att givna villkor innehålls samt att huvudsakliga störningar belyses. Ofta enklare och inte så omfattande.

Periodisk besiktning: Länsstyrelsen ska delta. Besiktningarna görs med 2-3 års intervall. Mellan besiktningarna kan samrådsmöten hållas.

Egenkontroll: Bör redovisas i miljörapport.

Lst-initierade tillsynsbesök: Vid behov, dock speciellt de år periodisk besiktning inte förekommer.

Grupp 2: Stor miljöpåverkan, enkel tillsyn Omfattar vanligen enklare anläggningar med välkänd teknik men där utsläppen är stora p.g.a. omfattande produktion.

Kontakt: Kontakt, t.ex. telefon, mejl, ett par gånger per år. Se till att de får vårt Nyhetsbrev även om de inte anmält sig för prenumeration.

Miljörapport: Kampanjstyrd granskning.

Kontrollprogram: Ska säkerställa att givna villkor innehålls samt att huvudsakliga störningar belyses.

Periodisk besiktning: Länsstyrelsen ska delta. Besiktningarna görs med 1-2 års intervall.

Egenkontroll: Bör redovisas i miljörapporten.

Lst-initierade tillsynsbesök: Behövs normalt inte.

Grupp 1: Liten miljöpåverkan, enkel tillsyn Omfattar enklare anläggningar med små utsläpp.

Kontakt: Behovsstyrd kontakt då och då.

Miljörapport: Kampanjstyrd granskning.

Kontrollprogram: Ska säkerställa att givna villkor innehålls samt att huvudsakliga störningar belyses. Oftast enklare och inte så omfattande.

Periodisk besiktning: Länsstyrelsen ska delta. Besiktningarna görs med 3-4 års intervall.

Mellan besiktningarna kan samrådsmöten hållas.

Egenkontroll: Oftast är verksamheten av sådan art att speciella egenkontrollundersökningar inte behöver utföras.

Lst-initierade tillsynsbesök: Behövs normalt inte.

Aktivitetslista miljöskydd

Miljöskyddsgruppen utför löpande bland annat följande tillsynsaktiviteter. I Handläggningspraktikan finns rutiner för handläggning, intervall för vissa aktiviteter och hänvisningar till relevant lagstiftning.

Objektanknuten tillsyn

Anmälan enligt 21 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
Anmälan enligt 10 kapitlet miljöbalken
Anmälan om installation av nya köldmedieanläggningar
Kontrollprogram
Analysrapporter
Miljörapporter
Besiktningar (inkl bl a periodiska besiktningar och kontroll av bottentätning)
Driftsstörningar
Avgifter
Åtalsanmälan och miljöskaktionsavgifter
Seveso
Delegerade villkor
Godkännande av sluttäckning av deponi
Dispens från föreskrifter och förordning gällande deponering
-förbud om deponering av brännbart och organiskt avfall
-gränsvärden för avfall
-provtagning och mätning av lak- och grundvatten (kommande)
-krav på täthet gällande sluttäckning
Egenintitierad tillsyn
Utreda klagomål

Övrig tillsyn

Anmälan av transport av avfall
Dispenser för deponering av avfall
Ansökan om tillstånd enligt eller dispens från vattenskyddsföreskrifter
Utreda klagomål
Ajourhålla Cemir
Överklagningsärenden
Lagen om allmänna vattentjänster
Tillsynsvägledning utöver MÖTA, inkluderar även tillsyn över kommunernas tillsyn

Allmänt

Uppdatera Länsstyrelsens webbplats
Nyhetsbrev
Miljösamverkan Östergötland, MÖTA
Samverkan andra länsstyrelser
Remisser gällande tillsyn

Projekt

MÖTA
Miljösamverkan Sverige

Aktivitetslista föroreningskador 2010-2013

Nedan listas de verksamheter som är och kommer att bli föremål för Länsstyrelsen tillsynsaktiviteter under perioden 2010-2013. Listan omfattar alla Länsstyrelsens riskklass-1-objekt och några riskklass-2-objekt (urvalet av riskklass-2-objekt beror dels på om något oanmält dyker upp eller om det finns samordningsvinster alternativt Länsstyrelsen får indikationer på nedläggning/konkurs av verksamheter).

De är indelade i riskklass samt om verksamheten är pågående eller nedlagd. Skillnaden består i att för nedlagda verksamheter finns inga etablerade kontakter innan tillsynen av förorenade områden påbörjas. I tabellerna visas statusen i oktober 2009, för de enskilda objekten utifrån 4 steg som förklaras nedan. Målet med tillsynsaktiviteterna för objekten är att de ska gå mot steg 4, dvs bli åtgärdade och därmed inte längre utgöra en stor risk för människa eller miljö. Då ärendena är komplexa, både juridisk och miljötekniskt, kan objekten befinna sig i flera steg samtidigt och även över tiden flyttas tillbaka p.g.a. ny information kommer fram under arbetets gång.

Steg 1	I samband med uppstart av ett tillsynsärende eftersöks ansvarig verksamhetsutövare. Sökning sker t ex med hjälp av bolagsverket utifrån organisationsnummer. Skriftväxling sker med eventuella ansvariga där de får möjlighet att bemöta uppgifterna. Det behövs ofta flera skrivelser för att få fram hur överlåtelse, fusioner m m har gått till flera decennier tillbaka i tiden.
Steg 2	När Länsstyrelsen bestämt vem som preliminärt är ansvarig verksamhetsutövare inleds dialog med verksamhetsutövaren. Länsstyrelsen informerar utifrån de uppgifter som finns hur Länsstyrelsen ser på saken. Verksamhetsutövaren har då också möjlighet att tillföra ytterligare fakta i ärendet, vilket ibland kan leda tillbaks till steg 1.
Steg 3	Länsstyrelsen ställer sedan krav på att området ska undersökas. Det kan ske på olika sätt, antingen genom överenskommelse mellan verksamhetsutövaren och Länsstyrelsen eller genom att Länsstyrelsen förelägger verksamhetsutövaren om att undersöka området. I samband med undersökningen tar verksamhetsutövaren fram en provtagningsplan, där nivån för planerad undersökning är föremål för diskussion. Undersökningen sker ofta i flera steg. Först undersöks ifall området är förorenat. Därefter avgränsas föroreningen, riskbedömning utförs och saneringsmål tas fram. Oftast har verksamhetsutövaren och Länsstyrelsen olika åsikter om t ex riskbedömning och åtgärdsplan. Det är inte ovanligt att ärendena överklagas till miljödomstolen.
Steg 4	Verksamhetsutövaren skickar in en anmälan om sanering på hela eller delar av det förorenade området. Länsstyrelsen förelägger om att vidta försiktighetsåtgärder i samband med saneringen. Länsstyrelsen har sedan tillsyn över pågående saneringsarbete. En slutrapport tas fram och granskas av Länsstyrelsen. Därefter kan uppföljning ske av saneringsåtgärden genom ett kontrollprogram.

Länsstyrelsens tillsynsobjekt ¹⁾	Risk-klass	Ned-lagd	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 4	Kommentar
Qvarnshammars jernverk	1	Ja					
Brenäs såg	1	Ja					
f d Gustavsson & Co Skrot AB	1	Ja					
Loddbysulfidfabrik	1	Ja					
Gusab	1	Ja				2010 ²⁾	
Amerika 3 + 4	1	Ja					
PCB deponin	1	Ja					
Sv. Transformatorfabriken	1	Ja					
Bråviken	1	Ja/Nej					
Elektrolux	1	Nej					
Lagerströms/medaljen	1	Ja					
Norrköpings gasverk	1	Ja					
Träförädlings i Mjölby	1	Ja				2010 ²⁾	
Martin Ängqvist	1	Ja					
Rimforsa	1	Ja				2010 ²⁾	
Valdemarsviken	1	Ja				2013 ²⁾	
Gusum-Gamla bruket	1	Ja				2015 ²⁾	
Boxholms sågverk	1	Ja					
Duni - pappersbruk	1	Ja					
Fiskeby	1	Ja					
FHP (risk 1 + 2)	1	Nej					
Kisasjön	1	Ja					
Rejmyre glasbruk	1	Nej					
Saab	1	Nej					
Coiltech AB	1	Nej					
Skutbosjön/Dovern	1	Nej					
Skärblacka bruk	1	Ja					
Stena Gotthard Skänninge	1	Nej					
Voith	2	Ja					
Per Ohlsson o söner	2	Ja					
Gamla Motala Verkstad	2	Ja					
Borggårds Bruk och deponi	2	Nej					
Boxholms Bruk	2	Ja					
Outokumpu, Gräsdalen	2	Ja					

- 1) I listan finns fler tillsynsobjekt än de 22 som officiellt anges i tillsynsplanen. Det beror på att EBH-stödet inte är fullt uppdaterat. Några objekt ovan har precis riskklassats och några andra objekt räknas i EBH-stödet som 1 objekt men består i verkligheten av flera. Detta kommer justeras efter hand.
- 2) Uppskaddad tid då objekten anses åtgärdade och där uppföljningen av åtgärden är klar.

Högre Kravnivå		Tillsyn							
Rad	AG namn/kommun	2008	2009	2010	Org nr.	AV	Lst	Brandf/Rätj	MoH
1	Billrud Skärblacka AB, Skärblacka	2008-11-14 Uppföljning SR, IP	Inget besök 2009	2010-03-02 SLSs uppbyggnad	556190-3179	Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog	Samuel Andersson	Susanne Elgström
2	Candor Sweden AB, Norrköping	2008-05-21 RI + IP	2009-05-05 IP	inget besök, avvaktar SR, besök 1 kv 2011	556046-8133	Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog	Samuel Andersson	Susanne Elgström
3	Dow Sverige AB, Norrköping	Ingen tillsyn planerad (besök 2009)	2009-09-22 Granskning SR	2010-09-21 Tema ej bestämt	556079-9834	Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog	Samuel Andersson	Nina Eskilson
4	Lantmännen Agroetanol AB, Norrköping	2008-01-22 Uppföljning SR, SLS, riskbedömning fortlöpande tillsyn 2008-10-28 IP, uppföljning SR	Inget besök 2009	2009-02-02 Tillämpning SLS	556028-0611	Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog	Samuel Andersson	Elisabeth Tiensuu
5	Nammo Vingåkersverken Förråd nr 1 i Finspångs kommun	2008-05-27, kl 9.30 intern planering 2008-10-03, kl. 9.30, IP	Uppföljning IP	Inget besök 2010	556090-5530	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Per Svensson	Elisabeth Schoede
6	Nammo Vingåkersverken Förråd nr 2 i Norrköpings kommun	2008-05-27 intern planering ,Granskning SR 2008-09-09 2008-10-03, kl. 10.00, IP+redov SR	Myndigheterna granskar SR Kn+Rtj+Lst 2009-10-16	2010-04-27 Uppföljning SR granskning	556090-5530	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Nina Eskilson
7	Nammo Vingåkersverken Förråd nr 3 i Söderköpings kommun	Ny verksamhet	Myndigheterna granskar SR 2009-10-29	2010-04-27 Uppföljning SR granskning	556090-5530	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Johan Nordström	Gunnar Fredriksson
8	Nordic Storage AB, Bergrum, Norrköping	2008-04-17 forts. Chkl Ändr inställt 2008-09-10, kl 10.00 forts Chekl Ändr	2009-10-22 09.00 Chkl. Entreprenörer Inställt	2010-03-11, förslag Entreprenörer	556213-1291	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Nina Eskilson
9	Norrköping Depå AB, Norrköping	2008-04-10 Myndigheterna granskar, på lst 2008-04-15, granska SR hos vu	2009-04-14 RA och scenarior	2010-09-16 granska SR	556540-8530	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Nina Eskilson
10	Norrköping Hamn & Stuveri AB, Norrköping	2008-04-29 IP	2009-01-22 granska SR	2010-01-20 Tillämpning SLS	556007-2679	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Nina Eskilson
11	Svenska Statoil AB, Norrköping	2008-04-28 Chkl Ändringar		2010-05-20 RA och senarior eller granska SR	556003-7912	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Nina Eskilson
12	Preem AB, Pampushamnen, Norrköping	2008-03-05 SR	2009-03-11 RA och scenarior	2010-04-15 SR granskning Granskn. med Rtj och Kn 2010-04-08	556088-5773	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Nina Eskilson
13	Saab AB, Tannefors , Linköping	Ingen tillsyn planerad	2009-04-16 samordning med SAAB aerotech	Inget besök 2010 2011, kv 1 granskn SR	556036-0793	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Ulf Kronqvist	Anna Gustafsson
14	Sapa Industriservice AB, Finspång	2008-10-16 Transporter, säkerhetssystem	ev inget besök 2009	2010-11-09 Tillämpning SLS	556001-6122	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Per Svensson	Elisabeth Schoede
15	SPF/ Preem Petroleum AB, Norrköping	2008-03-06 SR	2009-03-12 RA och scenarior	2010-04-16 Ändringar	556067-8459	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Nina Eskilson
16	Scand Tank Storage, Oljedepå, Norrköping	2008-03-12 Om &Do	2009-03-25 STO	inget besök 2010	556468-4115	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Nina Eskilson
17	Tekniska Verken i Lin AB, Oljedepå, Norrköping	2008-03-11 Chkl STO	2009-09-16 granska SR, + uppföljning	2010-09-15 Granskning av IP	556004-9727	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Nina Eskilson
18	Yara AB, Norrköping	2008-04-22 Chkl ändr + SLS på verkstadsgolvet 2008-12-03 granska SR	2009-10-14 Tema - efter granskn SR	2010-10-14	556042-6792	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Nina Eskilson

Teckenförklaring:

Chkl Gaser
Chkl Ändr
Chkl Entr
Chkl STO
Do
HP
IP
Om
SLS
SR
LSO
LBE

Text i fetstil markerar att tillsyn sker på företaget
Kursiverad stil markerar att granskning sker vid angiven myndighet. AV Arbetsmiljöverket, distriktet i Linköping, Lst Länsstyrelsen i Östergötland
Checklista gaser, översänds i tid innan inspektionen
Checklista Hantering av ändringar, översänds i tid innan inspektionen
Checklista entreprenörer, översänds i tid innan inspektionen
Checklista störningar, tillbud och olyckor, översänds i tid innan inspektionen
Dominoeffekt. Påverkan på eller från närliggande verksamhet, vilken kan utlösa en storolycka
Handlingsprogram enligt 6 § och bilaga 2 i AFS 2005:19 samt 6 § i SFS 1999:382 och 2 § och bilaga 1 i SRVFS 2005:2
Intern Plan för räddningsinsatser enligt 11-14 §§ i AFS 2005:19 samt 12 § i SFS 1999:381
Omgivningspåverkan. Utsläpp som i omfattning utgör en storolycka
Säkerhetsledningssystem/Säkerhetsorganisation/Handlingsprogram enligt bilaga 2 i AFS 2005:19 och bilaga 1 i SRVFS 2005:2
Säkerhetsrapport enligt 8 - 10 §§ och bilaga 3 i AFS 2005:19 samt 10 och 11 §§ i SFS 1999:381 samt 3 - 9 §§ i SRVFS 2005:2
Lagen om skydd mot olyckor SFS 2003:778
Lagen om brandfarliga och explosiva varor SFS 1988:868

Lägre Kravnivå

	AG namn	2008	2009	2010	Org nr.	AV	Lst	Brandf/Rätj	MoH
19	Atotech Skandinavien AB, Norrköping	Ingen tillsyn planerad (besök 2009)	2009-02-26 RI	inget besök 2010	556214-4492	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Elisabeth Tiensuu
20	Toyota Material Handling Europé AB	Ingen tillsyn planerad (besök 2009)	2009-06-04 STO	inget besök 2010	556198-2868	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Johan Forsgren	Jenny Asp-Andersson
21	FHP, Freudenberg Household Products AB, Norrköping	2008-09-19 RI	2009-03-19 Uppföljning RI	Ingen tillsyn planerad	556234-8978	Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog,	Samuel Andersson	Barbro Eriksson
22	Förnicklingsfabriken A Brink AB, Norrköping		2009-11-11 Tillämpn SLS Inställt	2010-01-26 Tillämpn SLS	556426-4603	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Susanne Elgström
23	Westbaltic Components Norrköping	2008-05-20 Uppföljning 2007-05-29 + RI (pkt2)	2009-05-19 Planering inför nödsituationer	Ingen tillsyn planerad	556246-1466	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Susanne Elgström
24	Kimstad Kraftverk Vattenfall Service Syd AB Norrköping	2008-09-10 Riskidentifiering med inriktning STO	2009-05-27 Uppföljning RI + Styrning och fortlöpande tillsyn	Uppföljningsinspektion 2010-05-11	556451-0260 556417-0859	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Nina Eskilson
25	Saab AB, Malmslätt, Linköping	Ingen tillsyn planerad (besök 2009)	2009-04-16 samordning med SAAB aerostructure	inget besök 2010	556036-0793	Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Ulf Kronqvist	Ursula Söderberg
26	Statoil AB, Oljedepå Pampushammen, Norrköping	2008-04-16 Chkl HP	2009-09-09 Tema meddelas senare	Kommer att gå upp i Statoil på högre kravnivå		Örebro Michael Nilsson	Britta Munksten	Samuel Andersson	Nina Eskilson
27	Swed Handling AB, Norrköping	2008-02-01 RI	Ingen tillsyn planerad	Ingen tillsyn planerad	556370-9376	Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog	Samuel Andersson	Susanne Elgström
28	Swedish Tissue AB, Kisa	2008-10-07 RI	2009-10-07 Uppföljning av tidigare IM	2010-06-01 Uppföljning besök 08/09	556630-5909	Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog	Thomas Blixt	Jenny Carlsson
29	Svensk Biogas i Linköping AB, Gumpekulla, Linköping	Ingen tillsyn planerad (besök 2009)	Riskidentifiering med inr.på rutiner för styrning 2009-02-11	Ingen tillsyn planerad	556034-8228	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Ulf Kronqvist	Ulrika Lundahl
30	Svenska Lantmännen Ek f Gasolanläggningen Norrköping	2008-05-13 RI	2009-12-09 kl. 9.30 Planering inför nödsituationer	Ingen tillsyn planerad	769605-2856	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Elisabeth Tiensuu
31	E.ON Gas Norrköping	Ny verksamhet	2009-01-28 SLS	Ingen tillsyn planerad	556015-9492	Örebro Michael Nilsson	Ingela Eklöv	Samuel Andersson	Nina Eskilson
32	Lantmännen Agroetanol Depå					Örebro Michael Nilsson	Elin Iseskog	Samuel Andersson	Nina Eskilson

Teckenförklaring:

- Chkl Gaser
- Chkl Ändr
- Chkl Entr
- Chkl STO
- Chkl MIX
- Do
- HP
- IP
- Om
- SLS
- SR
- LSO
- LBE
- RI
- Tillämpning SLS

Text i fetstil markerar att tillsyn sker på företaget
Kursiverad stil markerar att granskning sker vid angiven myndighet. AV Arbetsmiljöverket, distriktet i Linköping, Lst Länsstyrelsen i Östergötland
Checklista gaser, översänds i tid innan inspektionen
Checklista Hantering av ändringar, översänds i tid innan inspektionen
Checklista entreprenörer, översänds i tid innan inspektionen
Checklista störningar, tillbud och olyckor, översänds i tid innan inspektionen
Särskild tillrättalagd checklista för detta företag
Dominoeffekt. Påverkan på eller från närliggande verksamhet, vilken kan utlösa en storolycka
Handlingsprogram enligt 6 § och bilaga 2 i AFS 2005:19 samt 6 § i SFS 1999:382 och 2 § och bilaga 1 i SRVFS 2005:2
Intern Plan för räddningsinsatser enligt 11-14 §§ i AFS 2005:19 samt 12 § i SFS 1999:381
Omgivningspåverkan. Utsläpp som i omfattning utgör en storolycka
Säkerhetsledningssystem/Säkerhetsorganisation/Handlingsprogram enligt bilaga 2 i AFS 2005:19 och bilaga 1 i SRVFS 2005:2
Säkerhetsrapport enligt 8 - 10 §§ och bilaga 3 i AFS 2005:19 samt 10 och 11 §§ i SFS 1999:381 samt 3 - 9 §§ i SRVFS 2005:2
Lagen om skydd mot olyckor SFS 2003:778
Lagen om brandfarliga och explosiva varor SFS 1988:868
Identifierade riskkällor och åtgärder för detta och hur det fungerar i praktiken, koppling till punkterna C2 och C3 bilaga 2 i AFS 2005:19
Kontroll om säkerhetsledningssystemet fungerar även i den producerande delen av verksamheten

Miljöskyddsenhetens tillsynsvägleddningsplan 2010-2013

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Dnr 503-29652-09
sid 1 (9)

Foto omslag:
Göran Billeson (rad 1 till vänster och rad 3)
Lina Engström (rad 1 till höger)
Susanne Karlsson (rad 2)

POSTADRESS:
581 86 LINKÖPING

BESÖKSADRESS:
Östgötagatan 3

TELEFON:
013 – 19 60 00

TELEFAX:
013 – 10 31 18

E-POST:
ostergotland@lansstyrels
en.se

WWW:
lansstyrelsen.s
e/ostergotland

1 Bakgrund

I regleringsbrevet för budgetåret 2009 återfinns bl.a. följande återrapporteringskrav avseende tillsynsvägledning och samverkan: Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljö kvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas. Länsstyrelsen ska ta fram tillsynsvägledningsplaner och genom tillsynsvägledning förbättra förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna. Arbetet med tillsynsvägledning ska bland annat ske genom regional miljösamverkan.

2 Genomförande

Tillsynsvägledningsplanen ingår som en bilaga till miljöskyddsenhetens tillsynsplan 2010-2013. Arbetet med att ta fram planen har bedrivits av miljöskyddsenhetens tillsynsgrupp och efterbehandlingsgruppen på Länsstyrelsen. Planen remissas internt inom enheten för att sedan beslutas av länsledningen. Miljösamverkan Östergötlands, se tillsynsvägledning i Östergötland, årliga verksamhetsplan beslutas gemensamt av de kommunala miljökontoren i länet samt av Länsstyrelsen, vilket innebär att största delen av tillsynsvägledningsplanen också är förankrad bland kommunerna.

3 Avgränsning

Tillsynsvägledningsplanen omfattar fyraårsperioden 2010 till 2013 och ingår också som en bilaga till Länsstyrelsens tillsynsplan.

Tillsynsvägledningsplanen omfattar den tillsynsvägledning enligt miljöbalken som miljöskyddsenheten inom Länsstyrelsen ansvarar för. Ansvarsområdena beskrivs närmare i tillsynsplanen kap 3. Det innebär att tillsynsvägledning om till exempel djurskydds-, livsmedels- samt naturvårdsfrågor inte är med i planen. Kommunerna kommer dock att behöva avsätta tid även för samverkan inom dessa områden. Delar av dessa sakområden ingår i *Miljösamverkan Östergötlands* samarbete.

Tillsynsvägledningsplanen anger aktiviteter som planeras under 2010, se kap 8. Aktiviteter under åren därpå är inte preciserade närmare. Detta ger istället en möjlighet att, vid de årliga revideringarna av tillsynsvägledningsplanen, ta hänsyn till det aktuella behovet av tillsynsvägledning både avseende sakområden och metodik samt dra fördel av andra tillsynsmyndigheters pågående arbete och erfarenheter.

4 Centrala verks tillsynsvägledningsplaner

Naturvårdsverkets tillsynsvägledningsplan 2010-2012

Tillsynsvägledningen ska skapa förutsättningar för en likvärdig och effektiv tillsyn som bidrar till att säkerställa miljöbalkens syfte. Så lyder Naturvårdsverket övergripande mål för tillsynsvägledning som finns nedtecknad i verkets tillsynsvägledningsplan för åren 2010-2012. Planen innehåller grunder för Naturvårdsverkets prioriteringar, prioriterade insatser 2010-2012, mål för Naturvårdsverkets tillsynsvägledning och information om

hur planen kommer att uppdateras under perioden. Naturvårdsverket prioriterar insatser när det gäller generella frågor om tillsyn och egenkontroll, hushållning med råvaror och energi, kemiska produkter, ramdirektiv för avfall, enskilda avlopp, tillämpning av miljökvalitetsnormer i tillsynen, strandskydd och regler om fridlysning.

Planen tillsammans med de årliga uppdateringarna ska hjälpa Naturvårdsverket att bedriva en planerad tillsynsvägledning där man tydliggör för länsstyrelser och kommuner vilken tillsynsvägledning som prioriteras att genomföras år 2010-2012 och på vilket sätt det ska ske.

Länsstyrelsen har samma övergripande mål med sin tillsynsvägledning som Naturvårdsverket och ser det som naturligt och effektivt att bidra till genomförandet av Naturvårdsverkets vägledningsplan. Dock beaktas även de regionala miljömålen och behoven vid Länsstyrelsens prioritering av tillsynsvägledning.

Jordbruksverkets tillsynsvägledning 2009-2012

I denna plan behandlas Jordbruksverkets tillsynsvägledning enligt miljöbalken. I planen framgår verkets övergripande syn på vad som ska genomsyra tillsynsvägledningen och vilka områden inom Jordbruksverkets vägledningsområde som man ser som mest prioriterade för 2009-2012. Planen bygger på en analys utifrån miljömålsarbetet och utifrån de önskemål och behov som uttalats av framförallt tillsynsmyndigheter och vägledande myndigheter. Planen ska förbättra förutsättningarna för en likvärdig tillsyn i landet

Socialstyrelsens plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken 2009-2012

Avsikten med planen för tillsynsvägledning är att tydliggöra för kommuner och länsstyrelser vilken vägledning Socialstyrelsen planerar att genomföra de närmsta åren och på vilket sätt det ska ske. Det övergripande målet med Socialstyrelsens plan för tillsynsvägledning är att skapa förutsättningar för en likvärdig och effektiv kommunal hälsoskyddstillsyn som bidrar till att uppfylla miljöbalkens intentioner. Utgångspunkten för den tillsynsvägledning som beskrivs i planen är kommunernas och länsstyrelsernas uttryckta behov samt Socialstyrelsens egna prioriteringar. Socialstyrelsen har också tagit hänsyn till de rekommendationer Miljösamverkan Sverige gett inför de centrala myndigheternas arbete med att ta fram planer för tillsynsvägledning.

Kemikalieinspektionens tillsynsvägledningsplan 2010-2012

Kemikalieinspektionen (KemI) har tagit fram en tillsynsvägledningsplan för åren 2010-2012 som för närvarande är på remiss men ska vara klar i december 2009. En rad osäkerheter har funnits under arbetet med planen. Det gäller till exempel vilket framtida tillsynsansvar som kommuner och länsstyrelser kommer att ha på kemikalieområdet och vilket vägledningsansvar för tillsyn som KemI respektive länsstyrelserna får. Inspektionen tillsynsvägleder främst i frågor som rör utsläppande på markanden av kemiska produkter. Tyngdpunkten i Kemikalieinspektionens vägledning ligger på samordning, i form av nationella tillsynsprojekt, där samverkan med kommunerna sker samt på stöd och råd (via webben, seminarier och informationsblad). Behovet av att få tillsynsvägledning om Reach och CLP kommer att öka och vara två stora fokusområden för KemI.

Länsstyrelsen beaktar övriga centrala verks tillsynsvägledningsplaner vid framtagandet av den egna tillsynsvägledningsplanen. I den mån Länsstyrelsen kan bidra med genomförandet så är ambitionen den att göra det.

5 Tillsynsvägledning i Östergötlands län

Nedan följer en beskrivning av hur tillsynsvägledning utförd av Länsstyrelsens miljöskyddsenhet ser ut idag.

I länet bedrivs samordning av den operativa tillsynen genom projektet *Miljösamverkan Östergötland*, MÖTA. Projektet bedrivs i samverkan mellan Länsstyrelsen och länets tretton kommuner, i första hand genom miljökontoren, i en organisation bestående av en styrgrupp, fem samordningsgrupper, ett antal del- och projektgrupper samt ett sekretariat. Samordningsgrupperna är permanenta och är indelade i olika sakområden; miljöskydd, hälsoskydd, djurskydd, livsmedel och kompetens. I varje samordningsgrupp ingår representanter från såväl kommunerna samt från Länsstyrelsen. Inom MÖTA planeras och utförs diverse aktiviteter så som tillsynsprojekt, framtagande av information, utbildningar etc. MÖTA samverkar även med dess systerprojekt ute i landet vilket ökar förutsättningarna för effektivisering och likartad tillämpning av miljölagstiftningen.

Miljöchefsmöten, tillika styrgrupp för MÖTA, genomförs två gånger under året, vår och höst, där samtliga av länets miljöchefer deltar. Vid miljöchefsmötena tas frågor upp från miljöbalkens tillämpningsområde liksom frågor inom djurskydds- och livsmedelstillsyn. Rättsliga frågor av generell karaktär tas också upp. Syftet är att ge överblick över vad som är aktuellt, informationsutbyte och att hantera frågor av mer strategisk karaktär.

Handläggarträffar riktar sig till de handläggare i kommunerna som arbetar med den aktuella branschen. Programmen till handläggarträffarna planeras antingen inom MÖTA eller av handläggare på Länsstyrelsen eller av kommunerna. Handläggarträffarna ger möjligheter till diskussioner på en djupare detaljnivå än vad icke branschspecifika träffar gör.

Tillsynsprojekt - Att samma miljökrav gäller oavsett i vilken kommun eller län man verkar i borde vara en självklarhet, men så är inte fallet idag visar flera studier. Detta beror bl.a. på olika tolkningar av regelverk och olika prioriteringar av tillsynen. En samordnad tillsyn i form av projekt eller kampanjer medför att kraven likriktas och får stort genomslag samtidigt som avsevärda effektivitetsvinster kan göras. Gemensamma kampanjer är ett effektivt sätt att kombinera tillsyn och vägledning.

Webbinformation -Länsstyrelsen använder sin externa webbsida, för att till kommunerna få ut information av vägledande karaktär. Likaså har MÖTA en egen webbsida.

Nyhetsbrev - Två gånger per år framställs ett nyhetsbrev på miljöskyddsenheten som vänder sig både till myndigheter och till verksamhetsutövare i länet. Det innehåller allt ifrån senaste nytt inom en viss fråga till organisatoriska förändringar inom myndigheten.

Individuell rådgivning sker genom att kommunerna kan vända sig direkt till Länsstyrelsens handläggare för att få råd. Det kan gälla allt ifrån rådgivning i enstaka ärenden inom en viss bransch till frågor av mer generell karaktär.

Tillsyn över kommunernas tillsyn - Länsstyrelsen ska följa upp och utvärdera den operativa tillsyn som kommunerna bedriver. I detta arbete ligger även att ge råd och vägledning utifrån behov finns.

6 Samverkan med andra länsstyrelser

Idag bedrivs till viss del samverkan med andra länsstyrelser vad gäller tillsynsvägledning. Det har främst skett inom den samverkan som MÖTA har med sina systerprojekt inom landet men även inom föreningsskador har samverkan skett med andra län och länsstyrelser. Här avser Länsstyrelsen att utöka sin samverkan och därmed kunna vara effektivare i sin tillsynsvägledning.

7 Bedömning av tillsynsvägledningsbehov

Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Behovet av tillsynsvägledningsresurser har uppskattats till ca 320 persondagar.

Behovet av tillsynsvägledning inom verksamhetsområdet miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har beräknats utifrån den tid det erfarenhetsmässigt tar att genomföra planerade handläggarträffar, medverka i miljösamverkan, samt den löpande vägledning som kommunerna erhåller vid telefonförfrågningar och i allmänna utskick såsom till exempel funktionens nyhetsbrev. Länsstyrelsen ska även följa upp och utvärdera den operativa tillsyn som kommunerna bedriver. Resursbehovet för denna del av tillsynsvägledningen har skattats utifrån antal kommuner, vunna erfarenhet av genomförd tillsyn samt upptäckta behov.

Föreningsskador

Behovet anses stort, både för generell och specifik tillsynsvägledning. Arbetsområdet är relativt nytt för kommunerna som dessutom har många komplexa objekt i riskklass 1 och 2, vilket ökar tillsynsbehovet av "stöttning" i enskilda ärenden. En stor omsättning av kommuninspektörer, ökar också tillsynsvägledningsbehovet. Generell tillsynsvägledning kan t.ex. ske genom kommunbesök, handläggarträff, kurser och studiebesök. Behovet av tillsynsvägledning inom Föreningsskador uppskattas till 110-130 dagar, se bilaga 2 till tillsynsplanen.

8 Planerade aktiviteter 2010

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	MILJÖMÅL SOM BERÖRS
Samordnade tillsynsprojekt		
Energiprojekt - MÖTA	Målsättningen med ett energitillsynsprojekt inom Möta är att förbättra verksamhetsutövarnas kunskaper om den egna energianvändningen samt stimulera och utveckla deras egenkontroll inom energiområdet. Projektet ska också ge tillsynsmyndigheterna ökad kunskap om energifrågor samt utforma beslutsunderlag för fortsatta tillsynsåtgärder. Projektet avgränsas lämpligen till att inte omfatta energifrågor kopplade till transporter. Påbörjades 2009.	Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, God bebyggd miljö
Miljömål - MÖTA	Ett syfte med projektet är att öka kunskapen om de nationella, regionala och lokala miljömålen hos framför allt små och medelstora företag som bedriver miljöfarlig verksamhet i Östergötland, samt att genom tillsynen inspirera dessa till ökat engagemang i arbetet för att uppnå miljömålen. Miljömålen kan tillämpas i tillsynen på olika sätt och projektet syftar till att sprida bra exempel för att underlätta för och inspirera länets tillsynsmyndigheter att vidareutveckla detta arbete. Påbörjades 2009.	Samtliga miljömål
Egenkontroll i förskolor/skolor (Hygien i förskola /gemensamt projekt med SoS) - MÖTA	Socialstyrelsen har genomfört ett nationellt förskoleprojekt under 2009. MÖTA deltar i det projektet och ser det som en första del i ett skolprojekt. Arbetsgruppen inom MÖTA som jobbat med förskoleprojektet kvarstår och bevakar socialstyrelsens projekt, för att sedan planera för fortsättningen på länets projekt.	
Vägledning		
Enskilda avlopp - MÖTA	Arbetet har påbörjats under år 2007. Arbetet syftar till att samordna och effektivisera handläggning av ärenden som rör enskilda avlopp, samt att minska påverkan från enskilda avlopp. Arbetet bedrivs bland annat i projektform och kommer att fortsätta år 2010.	Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	MILJÖMÅL SOM BERÖRS
Riskklassningsmöten	Att inventera förorenade områden enligt MIFO är en relativt ny arbetsuppgift för kommunerna. Gemensamma riskklassningsmöten är ett sätt att få till mer likartade bedömningar i länet.	Giftfri miljö, God bebyggd miljö
Ansvarsutrednings-workshops	Målet är att kommunerna med hjälp av extern jurist tar fram ansvarsutredningar för prioriterade EBH-ärenden. Genomförandet förutsätter att medel beviljas externt från Naturvårdsverket	Giftfri miljö, God bebyggd miljö
Information om förorenade områden – kommunala planhandläggare	Anordna ett informationstillfälle för kommunala planerare	Giftfri miljö, God bebyggd miljö
Uppföljning och utvärdering av kommunal tillsyn	Länsstyrelsen utvärderar tre kommuners tillsyn enligt Socialstyrelsens metodstöd, framtaget under 2008-2009.	Samtliga miljömål
Utbildning		
MIFO - utbildning	Utbildning anordnas för kommuninspektörer som behöver få kännedom om MIFO. Att inventera förorenade områden enligt MIFO är en relativt ny arbetsuppgift för kommunerna.	Giftfri miljö, God bebyggd miljö
Studieresa/seminarium inom EBH	Eftersom arbetsområdet är relativt nytt är detta ett sätt att förmedla och sprida ny kunskap och erfarenhet inom området.	Giftfri miljö, God bebyggd miljö
Samordningsgrupper		
Möten efter behov med samordningsgrupper för: • Miljöskyddsgrupp • Hälsoskyddsgrupp	Länsstyrelsen fastställer inte i denna plan hur många möten som bör hållas under året, utan antal möten regleras av respektive grupp efter behov.	
Handläggarträffar		
Handläggarträffar anordnas efter behov inom områdena: • Avfall • Hälsoskydd • Kemikalier • Föroreningsskador • Täkter	Länsstyrelsen har inte fastställt vilka handläggarträffar som kommer att anordnas 2010. Prioriterade träffar är dock träffar inom vattenskydd och jordbrukets miljöfrågor.	

AKTIVITET	KORT BESKRIVNING	MILJÖMÅL SOM BERÖRS
• Enskilda avlopp • Jordbrukets miljöfrågor • m. fl.		

Handläggningspraktika — miljöskydd

Inledning	4
Övergripande.....	4
Organisation.....	4
Delegation.....	4
Beslutsdelegationen på miljöskyddsenheten framgår av dokumentet Delegation av beslut	4
Prioritering	4
Diarieföring.....	4
Kommunicering	5
Skrivregler, skriv så här.....	5
Hantering av klagomål.....	5
EMIR.....	5
Journalanteckningar i EMIR	6
EBH-stödet.....	6
MIFO.....	7
Riskklassningsmöten vid MIFO-inventering	7
Kommunicering av riskklassade objekt enligt MIFO	7
Prövning	7
Loggbok för prövningsärenden	7
Rutiner för registrering av ärenden i E-GIS Under omarbetning!	8
Samråd	8
Ansökan & MKB	8
MPD	8
Kungörelse av ansökan och kungörelsedelgivning av beslut.....	8
Yttranden till MD/MÖD	9
Överklaganden till MD/MÖD	9
Tillsyn	9
Miljörapporter	9
Anmälningssärenden.....	11
Anmälningssärenden från kommuner	11
Anmälan enligt 28 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	12
Avslutning av ett tillsynsärende	12
Anmälan som inte föranleder någon åtgärd	12
Anmälan som kräver råd eller föreläggande.....	12
Ad acta	12
Periodiska besiktningar.....	13
Kontrollprogram	13
Analysrapporter.....	14
Driftsstörningar.....	14
Akuta tillsynsinsatser	14
Rutiner för internkommunikation.....	15
Förelägganden	15
Överträdelse.....	16
Avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken	16
Beslutsnivåer	17

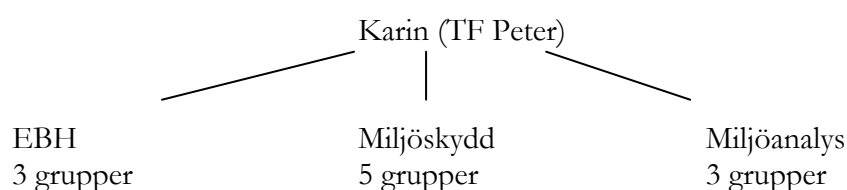
Tillsyn över Sevesoanläggningar	17
EBH- tillsyn över pågående verksamheter	18
EBH- tillsyn för nedlagda verksamheter	18
Tillsynsvägledning	18

Inledning

Detta dokument är avsett att underlätta och därmed effektivisera handläggningen av vanligen förekommande prövnings- och tillsynsärenden och att bringa klarhet i beslutsnivåerna.

Övergripande

Organisation

Ola har delegation att skriva under tillsynsärenden såvida de inte är av känslig karaktär, föreläggande med vite, åtalsanmälan eller miljöstraffavgift.

Delegation

(senaste ändring 2008-12-01)

Beslutsdelegationen på miljöskyddsenheten framgår av dokumentet [Delegation av beslut](#)

Prioritering

(senaste ändring 2009-02-19)

Vi behöver arbeta med prioriteringar för att

- möjliggöra likartade bedömningar på individnivå av vilka arbetsuppgifter som bör/ska prioriteras
- säkerställa likartad ambitionsnivå i jämförbara ärenden
- minska "stressfaktorn" på individnivå
- ge en ögonblicksbild över totala ärendemängden inom ämnesområdena
- få ett av flera verktyg i arbetet med att fördela arbetsuppgifter

Förutom i prioriteringsdokumentet listade ärenden eller ärendegrupper har JK-ärenden prioritet 1. Likaså bör svar på remisser, planärenden, infrastrukturärenden, överklagningsärenden, tillsynsprojekt enligt VP och förfrågningar från Naturvårdsverket m.fl. verk ges hög prioritet.

Se vidare i dokumentet [Prioritering](#)

Diarieföring

(senaste ändring 2006-10-24)

Handlingar som kommer in till Länsstyrelsen ska diarieföras. Det ska göras utan "dröjsmål", dvs. helst samma eller senast påföljande dag. Skrivelser och meddelanden som kommit Länsstyrelsen tillhanda genom telefax eller elektronisk

post skall behandlas på samma sätt. Mer information finns i dokumentet [Hantering av handlingar.doc](#)

Kommunicering

(senaste ändring 2008-09-25)

Kontakt tagen med mpd

Skrivregler, skriv så här

(senaste ändring 2006-10-24)

På intranätet, [e.intra](#), finns Länsstyrelsens regler för när vi ska använda stora och små bokstäver, hur vi skriver förkortningar, siffror och mycket mer under information och kommunikation, [Skriv så här](#). På intranätet finns också en [profilguide](#) som hjälper oss att använda Länsstyrelsens grafiska profil på rätt sätt, till exempel typsnitt, bilder och utformning av rapporter.

Hantering av klagomål

(senaste ändring 2006-03-28)

Förslag på hur vi bör hantera inkomna klagomål.

- För anteckningar, skriv ut och spara e-post, datumstämpla skrivelser och fax.
- Enstaka klagomål behöver inte diarieföras, däremot om det inkommer fler och upprepade klagomål.
- Oberoende av klagandens sätt att framföra klagomålen; var hövlig och visa förståelse.
- Fråga om de varit i kontakt med VU/bolaget.
- En bra åtgärd kan vara att försöka få till stånd t. ex en luktpanel i bolagets regi då det gäller klagomål på lukt.
- Viktigt att VU återkopplar svar och synpunkter till Länsstyrelsen så vi kan ha koll på hur frågan utvecklas.
- Tacka gärna de som hör av sig och förklara att det är viktigt att vi får signaler om problem som uppkommer vid en verksamhet.
- VU bör förebygga problem med klagomål genom att informera både oss och närboende/allmänhet om åtgärder som vidtas vid anläggningen som kommer att påverka omgivningen. Ex. på vad som bör ingå i informationen är befarade effekter och varaktighet av dessa.

EMIR

(senaste ändring 2009-02-26)

Emir står för Emissionsregister och används av länsstyrelser och Naturvårdsverket. Här registreras och lagras administrativa uppgifter om miljöfarliga verksamheter samt uppgifter om utsläpp till luft och vatten, i vissa fall uppgifter om produktion, avfall etc. Uppgifterna används bl. a som

- Underlag för uttag av avgifter
- Underlag för tillsynsplanering
- Adresslistor t. ex till branschvis information till försäkringsbolag, konsulter etc.

- Underlag för miljömålsuppföljning och beskrivningar av miljösituationen i länet.

Kontaktpersoner för A- och B-anläggningar på Länsstyrelsen registrerar nytillkomna verksamheter (även de som har tillstånd men ej har startat sin verksamhet), uppgifter från miljörapporter om utsläpp, produktion etc. samt årlig uppdatering av avgifter för tillsyn och provning. Expeditionen registrerar beslut. En "Lathund" för arbete med Emir har delats ut, finns även som pdf-fil (<G:\Miljö\Tillsyn\Emir\Lathund>).

Emir hålls uppdaterat löpande. Varje handläggare ansvarar för "sina" anläggningar. Vad som ska läggas in framgår av mallen under <G:\Miljö\Miljöskydd\Emir\Information och lathund>. Att hålla EMIR uppdaterat har hög prioritet, se vidare i dokumentet [Prioritering](#).

Miljödataförvaltningen på Länsstyrelsen i Jönköping hanterar systemet, lämnar ut lösenord etc. Miljödataförvaltningsfrågor ska gå via helpdesk@lansstyrelsen.se så att de blir registrerade som ärenden. Detta för att man ska kunna ha uppföljning av ärendena, att de blir avklarade, antal osv. Ange att det är miljödataförvaltningsfråga i rubriken.

Journalanteckningar i EMIR

Journalanteckningar är ett bra sätt att samla anteckningar om bl.a. mindre störningar/haverier etc där vi bedömer att det inte krävs någon särskild anmälan av händelsen. Genom att samla anteckningarna i Emir kan man få en bättre överblick av om störningarna är återkommande och som ev. borde leda till någon åtgärd från vår sida. Anteckningarna blir även lättare att följa och ta del av för andra handläggare t.ex. när vi byter handläggare för en anläggning. Utrymmet i Emir är begränsat så hänvisa gärna till var ytterligare information kan hittas, t. ex i månadsrapporter.

EBH-stödet

(senaste ändring 2010-03-24)

Information om länets förorenade områden finns i en webb-baserad databas som kallas EBH-stödet (<http://ebh.lansstyrelsen.se>). För inloggningsuppgifter kontakta helpdesk@lansstyrelsen.se. Ange användarnamn i Agresso (ditt "användarnamn" hittar du i aggresso om du går in under **Huvudbok** och klickar på **Begreppsregister**. Långt ute till höger hittar du det i fältet **Användare**) samt vilken behörighet du vill ha; redigera eller "bara" titta.

I EBH-stödet finns uppgifter från inventeringen av förorenade områden, t ex vilka verksamheter som bedrivits på fastigheten, vilka processer och kemikalier som använts samt resultat från utförda undersökningar och eventuella åtgärder på objektet. För att ta fram aktuellt objekt så "sök" förslagsvis på fastighet alternativt MIFO-nr på "avancerade sökkriterier".

Eventuell riskklass (den senaste som utförts) framgår både av objektsidans sammanfattningsflik i EBH-stödet och av MIFO-blankett E.

Endast om objektet har kommunicerats, räknas det som offentlig handling. Om objektet har kommunicerats framgår både av sammanfattningssidan i EBH-stödet och av MIFO-blankett F.

MIFO

(senaste ändring 2009-12-29)

MIFO står för Metodik för Inventering av Föreordnade Områden. Resultatet från inventeringen blir till en samlad bedömning av risken för människa och miljö, genom att objektet inordnas i någon av de fyra riskklasserna:

- Riskklass 1 Mycket stor risk
- Riskklass 2 Stor risk
- Riskklass 3 Måttlig risk
- Riskklass 4 Liten risk

Riskklassningen med motivering finns under blankett E. Endast om objektet har kommunicerats räknas det som offentlig handling.

Ytterligare vägledning finns under rubriken ["EBH – tillsyn för pågående verksamheter"](#).

Risiklassningsmöten vid MIFO-inventering

Risiklassning för objekt inom riskklass 1-3 sker vid s.k. riskklassningsmöten (där minst 2, gärna 3, deltar varav minst en EBH-handläggare). Den som inventerat objektet föredrar också objektet. Objekt som branschklassats eller tilldelats riskklass 4 skrivs in i listan till aktuellt klassningsmöte, men tas inte upp till diskussion (undantagsfall är om det finns tveksamheter som någon har behov av att diskutera i grupp).

Kommunicering av riskklassade objekt enligt MIFO

Alla objekt (som riskklassats och branschklassats) kommuniceras med kommunen, fastighetsägaren och eventuella verksamhetsutövare. De objekt som branschklassats samt riskklass 4, kan kommuniceras innan riskklassningsmöte. Övriga (riskklass 1-3 kommuniceras efter att de tagits upp vid gemensamma riskklassningsmöten). Kommunikeringen diarieförs (kopior på utskickade brev, sändlistor och MIFO-blanketter samt eventuella svar sparas i arkiv efter diarieföring på dnr 577-9450-02).

Prövning

Loggbok för prövningsärenden

(senaste ändring 2008-09-25)

Alla inkomna prövningsärenden ska registreras i loggboken:

[G\Miljö\Prövning\Loggbok prövningar](#)

Detta görs för att få en överblick av vilka prövningsärenden som pågår och i vilken fas i handläggningen som ett ärende ligger. Vilka uppgifter som ska

registreras framgår av kolumnrubrikerna i Excelfilen. För provningsstatistikens skull är det viktigt att även flytta över avslutade provningar till fliken avslutade.

Rutiner för registrering av ärenden i E-GIS

(senaste ändring 2008-09-25)

I första hand ska tillståndsansökningar samt Länsstyrelsens pågående undersökningar av förorenade områden registreras.

Under omarbetning!

Beskrivning av hur och vad som ska registreras i EGIS finns på [e.intra.lst.se/intra/e/Stodjande/om IT GIS/e_gis/](http://e.intra.lst.se/intra/e/Stodjande/om_IT_GIS/e_gis/). Välj "Manual för Ärendeanteckningar i E-GIS". Vidare finns en Excelfil för miljöskyddsenheten under: <G:\EGIS\Nyckelord>. Här beskrivs verksamhetsområde, namn, nyckelord, undantag och vidare hantering för våra ärenden. Dokument som tillhör ett ärende som är inlagt i E-GIS lagras under: <G:\EGIS\Ärende\2006\Miljobalksarende> och därefter i respektive ämnesområde. Döp mappen till ärendets diarienummer och lägg en länk till mappen i E-GIS.

Samråd

(senaste ändring 2008-09-25)

Vägledning för samråd finns beskrivet i "Checklista samråd", se <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\Handläggargstöd\Checklistor>.

Vid samråd är det lämpligt att informera om informationsskrifterna Att söka tillstånd, När vi miljömålen? och miljöhandlingsprogram för Östergötland (finns flera olika).

Ansökan & MKB

(senaste ändring 2008-09-25)

När en ansökan inkommer använd "Checklista för tillståndsprövningar", se <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\Handläggargstöd\Checklistor\Checklista Prövning.doc>

MPD

(senaste ändring 2009-06-10)

MPD sammanträder vanligtvis fredagar – för anmälan av ärende till MPD-sammanträden se "Bokning av MPD-ärenden" under <G:\miljö\prövning>.

Dagordning för MPD-sammanträden finns under <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\MPD>.

Handläggningspromemoria MPD <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\MPD>.

Vad som gäller inför, under och efter MPD-möten finns beskrivet under <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\MPD\Rutiner inför under och efter MPD-möten.doc>

Kungörelse av ansökan och kungörelsedelgivning av beslut

(senaste ändring 2010-04-09)

Kungörelse av ansökan: se ”Checklista för tillståndsprövningar” punkten 4
<G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\Handläggargstöd\Checklistor\Checklista Prövning.doc>

Kungörelsedelgivningen (bilaga till beslut i MPD) bör finnas med när MPD skriver på beslut, så att datum för när ev. överklaganden senast ska ha kommit, kan kontrolleras. Tiden för överklagande är 10 dagar från beslutet + tre veckor: Räkna 10 dagar från beslutsdatum (börja med dag 1 dagen efter beslutet och räkna alla dagar, vardagar och helgdagar.) Sedan räknar man tre hela veckor från den dag man hamnat på. Det datumet ska föras in i kungörelsedelgivningen. Om denna dag infaller på en lördag eller helgdag får man ange följande vardag som sista dag.

Exempel:

Ett beslut med kungörelsedelgivning fattas fredagen den 7 mars, det blir 10 dagar måndagen den 17 mars. Tre veckor efter det är måndagen den 7 april.

Mall för kungörelsedelgivning finns under <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\Handläggargstöd\Mallar för tillstånd och BMP-beslut\Mallar>.

Yttranden till MD/MÖD

(senaste ändring 2010-04-09)

Yttranden till miljödomstolen skriver i första hand Peter Olofsson under tillsammans med handläggaren. Yttranden sparas under <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\Handläggargstöd\Tillståndsbeslut och yttranden> Yttranden till MD och MÖD har prioritet 1, se vidare i dokumentet [Prioritering](#).

Ett dokument med ”Tips inför förhandlingar” finns under <G:\Miljö\PRÖVNING\Prövning enl 9 kap MB\Handläggargstöd\Checklistor>.

Överklaganden till MD/MÖD

(senaste ändring 2010-04-09)

Se ovan angående ”Tips inför förhandlingar”.

Tillsyn

Miljörapporter

(senaste ändring 2010-04-12)

Miljörapporterna ska lämnas elektroniskt via Svenska Miljörapporteringsportalen, SMP (www.naturvardsverket.se/smp). Under en övergångsperiod på 3 år, dvs. för åren 2007–2009, kan rapportering göras som tidigare. För täkter gäller ytterligare ett års dispens, alltså kan även 2010 års rapportering lämnas skriftligt. De miljörapporter som inkommer via SMP skrivs och diarieförs av expeditionen så fort som möjligt.

Alla miljörapporterna granskas inte varje år utan granskningen ska ske enligt den granskningsplan som tagits fram i dokumentet ”[Kvalitetskontroll miljörapporter](#)”

2009". I detta dokument framgår bl.a. vilka anläggningar som ska granskas vilket år. Om inte rapporten ska granskas det året avslutas ärendet omgående med det så kallade "[korta svaret](#)" såvida inte villkorsöverskridande skett (avstämning av villkor ska alltså alltid göras). "Korta svar" på miljörapport har prioritet 1, se vidare i dokumentet [Prioritering](#). För att svara i SMP går man in i VU:s grunddel och kryssar i ruta för "granskad" (därmed har vi alltså godkänt de administrativa uppgifterna) och kopierar in det "korta svarets" två första meningar i rutan för kommentarer. Därefter sparar man och trycker på knappen för att skicka statusmail så att VU:s kontaktperson och juridiskt ansvarige får ett e-postmeddelande. Du får själv också en e-post. Skriv ut e-postmeddelandet och skriv dit miljörapportens diarienummer och din signatur – klart! Arkivera ärendet. (I SMP syns det att Länsstyrelsen granskat om man går in i grunddelen medan statusen på hela miljörapporten förblir ogranskad.)

Till hjälp för att granska de rapporter som ska granskas under året finns en [checklista](#). Granskning av miljörapporter har prioritet 2, se vidare i dokumentet [Prioritering](#). Den ifyllda checklistan för miljörapporter kan vara bra att spara för att jämföra med kommande miljörapporter från anläggningen. Handläggaren bestämmer själv om man vill spara den i handläggarpärmen eller om den av någon anledning ska sparas i akten. En hel del matnyttigt att ha med sig vid granskningen står i "[vägledning om Naturvårdsverkets föreskrifter om miljörapport](#)" samt "[allmänna råd](#)" i NFS 2006:9.

För de rapporter som granskats kryssas rutan "granskad" i. Om kompletteringar krävs skrivs dessa som förelägganden eftersom krav på underskrift finns. En pdf av föreläggandet läggs in i SMP. Om det finns brister i rapporten som inte är så stora att ett föreläggande behövs, kan behovet av förbättringar påpekas till nästa års miljörapport som kommentarer i SMP. För att VU ska få ett e-postmeddelande om de kommentarer som lämnats måste man aktivt spara och skicka på samma sätt som för "korta svaret" enligt ovan. Även diarieföring görs på samma sätt som ovan.

(Emissionsdeklarationer ska föras in i EMIR. För miljörapporter som inkommit via SMP förs emissionsdeklarationen in automatiskt i EMIR, men det bör kontrolleras av respektive handläggare att så skett. Om det inte skett eller om miljörapporten inkommit i pappersform läggs den in manuellt.) Avvakta med detta! Hur det kommer hanteras i MiljöReda är för närvarande oklart.

Tillsynsmyndigheten har inget ansvar för kvaliteten i emissionsdelen. Om felaktiga uppgifter lämnats är det VU:s ansvar. Om emissionsdeklaration har lämnats fast det inte behövs, granskas ej emissionsdeklarationen. Markera i dokumentet "[Formulär för uppgifter om miljörapporter 2009](#)" att de lämnat emissionsdeklaration fastän de ej behöver.

Om grunddelen i SMP skiljer sig från motsvarande uppgifter i MiljöReda får handläggaren ett e-postmeddelande om detta och ska då uppdatera MiljöReda med rätt information. Om miljörapporten inkommit i pappersform stämmer respektive handläggare av om uppgifterna i grunddelen stämmer med uppgifterna i MiljöReda och ändrar där det behövs.

Köldmedierapportering läggs in av respektive handläggare i köldmedie-dokumentet som finns under [G:\Miljö\Tillsyn\Köldmedier](#). Uppgifterna ska vara inlagda senast 1 augusti varje år.

Om vi får miljörapporter i pappersform för kommunala tillsynsobjekt som ej är registrerade i SMP så kontrolleras de med avseende på verksamhets- och avgiftskod och grunddelen (och emissionsdeklarationen läggs in i MiljöReda? **Avvakta med detta!**). Hela miljörapporten lämnas sedan till expeditionen för arkivering.

Glöm inte att registrera miljörapporten i kvalitetssäkringsdokumentet som finns under [G:\Miljö\Tillsyn\Miljörapporter\kvalitetskontroller](#).

Ola och Sofie är administratörer för SMP och kan lägga till nya användare.

Anmälningssärenden

(senaste ändring 2009-02-20)

Blankett för anmälan finns under [G:/Miljö/ Tillsyn/Mallar & rutiner/Anmälningssblankett](#) samt på hemsidan.

Avgör om ändringen är tillståndspliktig eller ej.

Tillståndspliktig ändring → meddela skriftligt förbud och informera samtidigt om tillståndsplikt.

Om ej tillståndsplikt → remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden. I de allra flesta fall kan detta ske per telefon eller med e-post. Anmälan från A-anläggningar skickas normalt inte till Naturvårdsverket. Glöm inte att andra enheter kan behöva höras vid anmälningssärenden. Anmälningssärenden där VU har behov av svar har prioritet 1 medan övriga anmälningssärenden har prioritet 2, se vidare i dokumentet [Prioritering](#).

I de fall anmälan inte accepteras ska kommunikation ske med VU innan beslut fattas. Kommunikation med närboende eller annan som yttrat sig i anmälningssärendet kan vara nödvändig om de kan anses vara berörda och därmed ha rätt att överklaga beslutet.

Anmälningssärenden från kommuner

Anmälningssärenden som sänds över från kommuner för vår kännedom läggs efter en snabb genomläsning in till Miljöskyddsdirektören om inget anmärkningsvärt uppmärksammas. Om handläggaren vill behålla originalet läggs en kopia av försättsbladet in med uppgift om var handlingarna finns att tillgå.

Köldmedier

Tillsynsmyndigheten ska informeras före installation av ny utrustning (aggregat) som innehåller 10 kg köldmedium eller mer. Informationen om installation av kylanläggningar kräver i normalfallet inte något svar från vår sida. Däremot ska informationen diarieföras och arkiveras. Ärendet avslutas enligt något av alternativen nedan.

Anmälan enligt 28 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (inlagd 2008-12-09)

Här följer vägledning för att avgöra om en åtgärd i byggnad är anmälningspliktig enligt 28 §. Om åtgärderna innebär ingrepp i byggnadsmaterialet, t.ex. bilning i betonggolv eller byte av PCB-innehållande fogmassor, är det sanering. Även borttagning av installationer, såsom t.ex. ledningar som innehåller kvicksilver, är sanering om föroreningens utbredning och omfattning är okänd. När det är känt vilka "föroreningar" som finns räknas det mer som en städning av byggnaden, dvs ej anmälningspliktig verksamhet. Om en betonginvalning är "ren" kan den tas bort utan anmälan.

Olyckshändelser, t.ex. mindre oljeutsläpp på asfalt, kan rapporteras som driftstörning om det omedelbart samlas upp med absorptionsmedel, sand eller liknande och ingen jord behöver grävas bort.

Avslutning av ett tillsynsärende

(senaste ändring 2009-02-20)

Anmälan som inte föranleder någon åtgärd

Ärendet kan avslutas med standardformulering enligt följande: "Anmälan föranleder ingen åtgärd..." jfr 27 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Kan göras som ett vanligt beslut eller som ett handskrivet beslut på VU:s skrivelse, avslutas med "Ärendet avskrivs." Kopia på sidan med tjänsteanteckningen skickas till VU och miljönämnden.

Anmälan som kräver råd eller föreläggande

Separat beslut skrivs. Kopia på anmälan och beslut skickas till miljönämnden. Se mall för beslut i anmälningsärenden under <G:\Miljö\TILLSYN\Mallar & rutiner\Anmälan enligt 9 kap. 21 §>. Under <G:\Miljö\TILLSYN\GODA EXEMPEL\Anmälningar> finns även goda exempel på lite speciella ärenden.

Ad acta

Ad acta betyder "till akten" och innebär endast att handlingen ska läggas till akten. Den innebär inget beslut och får inte användas som ett sätt att skriva av ett öppet ärende. Exempel:

- Handling som saknar betydelse i sak men som man ändå vill spara i akten.
- En handling för kännedom i ett ärende som redan är avslutat.

Periodiska besiktningar

(senaste ändring 2010-02-16)

Det är viktigt att vi är med på dessa. Vi deltar inte i besiktningar av kommunala tillsynsobjekt. Det är också viktigt att verksamhetsutövaren tar sitt ansvar för åtgärder och förbättringar. Detta sker genom att rapporten granskas, kommenteras och i förekommande fall åtgärder inkl. tidplan föreslås i en skrivelse som biläggs den rapport som skickas till Länsstyrelsen. Denna ordning bör framgå av kontrollprogrammet.

Granskning av besiktningsrapporter har prioritet 2 om inte rapporten fortfarande är ogranskad i samband med nästkommande besiktning då prioriteten stiger till 1, se vidare i dokumentet [Prioritering](#). Rapporten jämförs med gällande beslut, tidigare besiktningsrapport och förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Se till att alla moment enligt dagordningen är redovisade och att besiktningsförrättaren har gjort en bedömning av dem, även om det inte fanns någon anmärkning. Om vi är nöjda med rapporten samt de föreslagna åtgärderna meddelar vi detta med ett beslut som avslutar ärendet. Se vidare under [G:\Miljö\Tillsyn\Mallar & rutiner\Besiktningar](#).

Kontrollprogram

(senaste ändring 2010-02-16)

Arbete med kontrollprogram har prioritet 2, se vidare i dokumentet [Prioriteringar](#).

Hela kontrollprogrammet eller delar av kontrollprogrammet ska föreläggas, se under rubriken [Förelägganden](#), 26 kapitlet 19 §, planering och kontroll. I beslutet måste det tydligt framgå att egenkontrollen omfattar betydligt mer än vad som anges i kontrollprogrammet. I kontrollprogrammet regleras främst i vilken omfattning gällande villkor ska följas upp. Ett kontrollprogram ska vara så avgränsat att det inte ständigt behöver uppdateras. Rutiner för rapportering vid tillbud och överskridna villkorsvärden ska ingå.

Se vidare under [G:\Miljö\Tillsyn\Mallar & rutiner\Kontrollprogram](#).

Verksamhetsutövarens förslag till kontrollprogram ska remitteras till det kommunala avloppsreningsverket om bolaget släpper mer än bara sanitärt avloppsvatten till spillvattennätet.

Det är resurseffektivt om verksamhetsutövaren kan få att frivilligt (efter e-post och eller telefonkontakt) komplettera det ursprungliga förslaget enligt Länsstyrelsens anvisningar. Då kan vi i beslutet förelägga verksamhetsutövaren att följa inkommet förslag, eventuellt med ett fåtal undantag som då måste preciseras. I så fall ska verksamhetsutövaren också skicka in en slutlig version av det förelagda kontrollprogrammet till Länsstyrelsen och kommunens miljökontor.

När ett förslag till kontrollprogram kommer in via post diarieförs förslaget. Eventuell begäran om kompletteringar och revideringar liksom kommande

versioner av förslaget förs på samma diarienummer. Ärendet avslutas genom att hela eller delar av kontrollprogrammet föreläggs. De delar i kontrollprogrammet som minst ska föreläggas är de punkter/avsnitt som beskriver hur verksamhetsutövaren ämnar uppfylla gällande villkor. Eventuellt kan en senare inkommen version uppdaterad enligt beslutet också föras på detta diarienummer.

Analysrapporter

(senaste ändring 2008-12-02)

Analysresultat som rör villkorade parametrar, jämför med rikt- och gränsvärde och läs de kommentarer om eventuella överskridanden som VU ska bifoga. Rapporten bör inkomma en månad efter provtagning eller vid kvartalsrapportering, sex veckor efter utgången kvartal.

Om värden överskrider med mer än mätosäkerheten ska det framgå av rapporten, e-postmeddelande eller telefonsamtal vad som orsakat överskridandet och vilka åtgärder som vidtagits för att förhindra ett upprepande. Detta kan med fördel framgå av kontrollprogrammet. Vid upprepade överskridanden av riktvärde måste verksamhetsutövaren kontaktas. Om det överskridna värdet är ett gränsvärde ska detta anmälas till åklagaren. Se vidare under rubriken överträdelser.

Om analysresultaten är utan anmärkning sätts de in i tillsynspärm som förvaras hos handläggaren.

Expeditionen arkiverar gamla analysprotokoll, d.v.s. äldre än de från innevarande år och året innan.

Driftstörningar

(senaste ändring 2009-02-20)

Driftstörningar rapporteras i enlighet med dokumentet "Rutiner för rapportering till tillsynsmyndigheten i samband med driftstörningar eller haverier". Se <G:\Miljö\TILLSYN\Mallar & rutiner\Driftstörning>

Vid kontakt med myndigheten avgörs det hur uppföljning och vidare avrapportering ska ske. I enklare fall räcker det att händelsen redovisas i den ordinarie löpande rapporteringen.

Vid mer omfattande driftstörningar krävs en separat rapport. I en sådan rapport bör framgå uppgifter om miljökonsekvenserna av händelsen, vilka åtgärder som har vidtagits i syfte att avhjälpa skadan samt förebyggande åtgärder. Beroende på störningens omfattning samt om erforderliga åtgärder vidtagits eller inte avslutas ärendet med ett handskrivet beslut på VU:s skrivelse, avslutas med "Ärendet avskrivs." Kopia på sidan skickas till VU och miljönämnden.

Om ytterligare åtgärder är nödvändiga föreläggs dessa i ett separat beslut.

Akuta tillsynsinsatser

(senaste ändring 2009-02-20)

En akutväska finns i fläktrummet (bredvid kartrummet). För mer information se under mappen <G:\Miljö\TILLSYN\Akut tillsyn & tekniska hjälpmedel\Akutväska>.

Rutiner för internkommunikation

(senaste ändring 2008-12-02)

Enhetschefen behöver få reda på sådant som kan skapa uppmärksamhet och frågor. Informera därför snarast om:

- större driftstörningar
- driftstörningar som är av intresse för andra än verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet, exempelvis allmänhet
- andra händelser inom tillsynsområdet som kan beröra andra enheter
- Förelägganden eller andra kontroversiella beslut

Ovanstående är exempel, viss fingertoppskänsla behövs. Informera hellre en gång för mycket än en gång för lite.

Glöm heller inte att informera arbetskamrater. De som sitter närmast får ofta veta minst. Det är viktigt att vi uppfattas som en samlad enhet utåt. Det gör vi lättare om vi har lite kläm på vad som händer.

Vid beslut i ärenden som har stor betydelse ur miljömålssammanhang ska kopia på beslutet delges miljömålssekretariatet. Likaså här krävs fingertoppskänsla men hellre ett beslut för mycket än för litet. Utgå från de prioriterade miljömålen och handlingsprogrammen.

Förelägganden

(senaste ändring 2006-03-28)

26 kapitlet 9 § miljöbalken, grundparagrafen

Ska alltid användas tillsammans med någon annan bestämmelse/paragraf. T.ex. 26:9 jämfört med 2:3 eller med ett villkor i tillståndsbeslut (om man vill förelägga någon att följa ett visst villkor)

26 kapitlet 19 §, planering och kontroll

Används tillsammans med 26:9, t.ex. 26:9 jämfört med 26:19 och 2:3 vid föreläggande att lämna in förslag till kontrollprogram eller vid föreläggande att kontrollera verksamheten.

26 kapitlet 22 §, skyldighet att utföra undersökningar

Används tillsammans med 26:9, t.ex. 26:9 jämfört med 26:22 vid föreläggande att utföra vissa undersökningar och inom viss tid redovisa resultatet av dessa till tillsynsmyndigheten.

26 kapitlet 21 §, föreläggande att lämna uppgifter, handlingar

Kan användas ensam utan stöd av 26:9. Föreläggandet ska avse uppgifter som behövs för tillsynen.

Överträdelser

(senaste ändring 2009-02-20)

Uttag av miljöstraffsavgifter och åtalsanmälningar görs endast om överträdelserna är flagranta. Miljönyttan ska beaktas.

Miljöstraffsavgift: Handläggs enligt [NV:s mall](#). Samråd med jurist. Beslut tas av enhetschefen. En checklista för handläggningen finns under [G:\Miljö\TILLSYN\Mallar & rutiner\Åtal + Sanktionsavg\Miljöstraffsavgift](#)

Åtalsanmälan: Förelägg i förekommande fall så fort som möjligt om rättelse. Det är lika viktigt vare sig det blir en anmälan eller inte. Diskutera ärendet med enhetschef. Begär eventuellt in ytterligare underlag. Förbered en skrivelse till åklagaren (alt. polisen) och ordna ett möte med jurist. Under [G:\Miljö\TILLSYN\Mallar & rutiner\Åtal + Sanktionsavg](#) finns två mallar för anmälan om åtal en ifyllningsbar och en för löpande text, välj den som bäst passar anmälan. Länsrådet informeras innan anmälan både diarieförs och innan den skickas. En checklista för handläggningen finns under [G:\Miljö\TILLSYN\Mallar & rutiner\Åtal + Sanktionsavg](#) Anmälan till åklagare och andra åtgärder som behöver vidtas med anledning av anmäld överträdelse har prioritet 1, se vidare i dokumentet [Prioriteringar](#).

Om vi vid beredning av ett åtalsärende av något skäl väljer att avstå från att anmäla görs en tjänsteanteckning. Denna skrivs under av föredragande och enhetschef.

Villkorsöverskridanden som är inom felmarginalen för analysmetoden anmäls inte.

Vid åtalsanmälningar eller vid tjänsteanteckning om att tillsynsmyndigheten inte kommer att vidta några åtgärder vid överträdelserna, ska kopia på dessa dokument gå till åtalspärmen som finns hos Ann-Margreth Palmgren. Magnus Holgersson, länsrådet, ska även få en kopia på tjänsteanteckningen, men ett möte med Magnus behöver inte bokas in.

Avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

(senaste ändring 2007-09-06)

Avgiftsdebiteringen ska ske snarast efter årsskiftet och senast under april. Underlaget hämtas i Emir. För kommunala tillsynsobjekt stäms Emirutdraget av med varje kommun så att vi har samma koder. Rutiner för inläggning av Avgifter finns i kapitel 6 i Emirlathunden ([G:\Miljö\TILLSYN\Emir\Information och lathund\emirlathund.pdf](#)).

Vid flera avgifter sätts normalt "Procent" till 25 för alla utom den dyraste. Om den dyraste avgiften överstiger 100 000 kr sätts normalt övriga

verksamhets/avgiftskoder till 0, alternativt nedsättning av avgiften med motsvarande 25%-belopp och motivering: H-verksamhet > 100 000 kr.

Beslutskunden ska visa "Föreslagen" så länge inget beslut är fattat. Om ett tidigare beslut fortfarande gäller, inga ändringar gjorda, väljs "Beslutad" med samma Beslutsdatum som tidigare. Justeringar nedåt av avgiften kräver normalt inga nya beslut. Om klassningar/ändringar medför att avgiften höjs ska kommunikering med VU göras och nytt beslut fattas.

Ändringar kommer snart

Beslutsnivåer

(senaste ändring 2008-12-01)

Se även [G:\Miljö\LEDNING\Styrdokument Miljöskyddsenheten\Styrdokument administration](#)

Ärendet inkommer. Handläggaren bereder ärendet.

Enmansbeslut i ärenden som är okontroversiella och där vi och vu är överens.

Tvåmansbeslut i förelägganden och i större ärenden där vi accepterar en anmälan som är på gränsen till tillståndspliktig. Motivera varför ärendet accepterades som anmälan.

Vid mer komplicerade ärenden samråds med jurist. Samråd ska alltid ske vid beslut om föreläggande förenat med vite.

I följande ärenden informeras länsledningen innan beslutet expedieras:

- Överträdelser
- Ärenden med hög konfliktgrad, t.ex. åtalsanmälningar
- Förelägganden förenade med höga viten
- Ärenden där man misstänker att länsledningen kommer att kontaktas.
- Ärenden som vi bedömer vara mediaintressanta.

Övrigt

Yttranden över A-verksamheter till Miljödomstolen bereds i samråd med prövningsansvarig miljöskyddsprövning.

Tillsyn över Sevesoanläggningar

(senaste ändring 2009-01-27)

Tillsynen samordnas med arbetsmiljöverket. Tillsynsbesök med minnesanteckningar samt granskning av rapporter sker gemensamt enligt en tillsynsplan. Program, planer etc. finns under [I:\Seveso](#).

Seveso-ärenden har prioritet 1, se vidare i dokumentet [Prioritering](#). Inkommande seveso-ärenden diskuteras med samhällsbyggnadsenheten (CBR) och arbetsmiljöverket. En gemensam strategi utarbetas för att handlägga ärendet. Handlingarna arkiveras på samhällsbyggnadsenheten och diarienumret börjar med 456-. Om åtgärden kräver ett föreläggande, åtalsanmälan eller liknande så skriver myndigheterna separata skrivelser efter att ha diskuterat ärendet.

EBH- tillsyn över pågående verksamheter

(senaste ändring 2009-12-29)

Nedan beskrivs en generell princip. Beroende på ärendets art och utveckling får fortsatt handläggning avgöras från fall till fall.

Vid olyckstillfällen och/eller händelsestyrda EBH-frågor, håller miljöskydds-handläggaren i ärendet och vid behov rådfrågas EBH-handläggaren. En intern [handledning](#) för handläggning av vissa miljöskyddsärenden finns för råd och tips.

För de verksamheter där EBH-frågan behöver utredas särskilt (riskklass 1 och 2), ansvarar EBH-handläggaren för att påkalla detta behov. Miljöskyddshandläggaren ansvarar för kommunikation med VU. EBH-handläggare ansvarar för sakkunskap och lämpliga delar av beslutsskrivningar och kommunikation.

Varje miljöskyddshandläggare ansvarar för att uppdatera ”sina” objekt” i EBH-stödet (<http://ebh.lansstyrelsen.se>) - antingen själv eller med hjälp av någon i EBH-gruppen, när utförda undersökningar och saneringar genomförts på objektet.

EBH- tillsyn för nedlagda verksamheter

(senaste ändring 2009-12-29)

EBH-handläggaren ansvarar för handläggning av ärendet, kommunikation med verksamhetsutövare och fastighetsägare samt sakkunskap. Vid behov av branschkunskap rådfrågas miljöskyddshandläggare.

Varje EBH-handläggare ansvarar för att uppdatera ”sina” objekt i EBH-stödet (<http://ebh.lansstyrelsen.se>).

Ansvarsutredningar skrivs under av jurist samt av funktionsansvarig och EBH-handläggare namnges som deltagande. Frivilliga förhandlingar drivs av juristerna med EBH-handläggarnas medverkan.

Tillsynsvägledning

(senaste ändring 2009-01-27)

Vid förfrågningar, angående en specifik anläggning, från kommunerna bör vi svara muntligt. Vi bör i samband med samtalet ange att det är vår personliga uppfattning/eller en branschgrupps uppfattning. Vi lämnar inte skriftlig vägledning i specifika ärenden. Tillsynsvägledning har prioritet 2, se vidare i dokumentet [Prioritering](#).

En plan för vår tillsynsvägledning finns under
<G:\Miljö\GRUPPER\Tillsynsgruppen\Tillsynsplanering>

För att få ett mått på omfattningen av den tillsynsvägledning som vi ger till de operativa tillsynsmyndigheterna i kommunerna, ska vissa aktiviteter registreras.

- Dokumentation från genomförda handläggarträffar samlas under
<G:\Miljö\TILLSYN\Handläggarträffar>
- Information till kommunerna i form av utskick via e-post sparas under mappen <G:\Miljö\TILLSYN\Tillsynsvägledning>.
Under fliken kontakter i Outlook finns en gruppadress som heter ”Kommunutskick, tillsynsvägledning miljöskydd” som bör användas vid utskicken. Kontakta webbansvariga om förändringar behöver göras i listan.
- Skrivelser som diarieförs, kan t ex gälla vissa informationsskrivelser som gäller övergångsregler m m, och som vi i första hand skickar ut till våra verksamhetsutövare men där en kopia bör gå till kommunernas miljökontor sparas också till mappen ”[information till kommunerna](#)” under tillsyn.

Inriktningsdokument för miljöskyddsenhetens verksamhet 2010

1. INRIKTNINGSDOKUMENTETS SYFTE OCH UPPLÄGG	2
2. VERKSAMHETSSTYRNING	2
2.1. Länsstyrelseinstruktion	2
2.2 Regleringsbrev	3
3. LÄNSSTYRELSENS PROFILFRÅGOR	7
4. MILJÖSKYDDSENHETENS VERKSAMHETSINRIKTNING 2010	8
4.1 Klimat och energi	9
4.2 Internationellt arbete	9
4.3 Giftfri miljö	10
4.4 Havsmiljön	10
4.5 Miljörelaterad ohälsa	10
4.6 Tillståndsprövning övrigt	11
5. RESURSER	11

1. Inriktningsdokumentets syfte och upplägg

Enhetens verksamhet styrs bland annat av länsstyrelseinstruktionen och av årliga regleringsbrev. Länsstyrelseinstruktionen anger ramen för inom vilka området länsstyrelsen ska bedriva verksamhet. I det årliga regleringsbrevet anges särskilda uppdrag utöver vad som anges i länsstyrelseinstruktionen. Detta inriktningsdokument ska vara vägledande för enhetens fortsatta verksamhetsplanering. Syftet är inte att beskriva alla enhetens arbetsuppgifter utan att beskriva de prioriteringar som gäller för 2010 med utgångspunkt från regleringsbrevet.

Inriktningsdokumentet inleds med en redovisning av för oss relevanta delar av länsstyrelseinstruktionen och regleringsbrev. Därefter anges de av länsledningen antagna profilfrågorna. Med utgångspunkt från detta har fem stycken fokusområden för miljöskyddsenhetens arbete 2010 identifierats. Respektive fokusområde beskrivs kort och prioriterade områden anges. Vidare framgår vilka grupper inom enheten som ansvarar för att respektive prioriterat område får genomslag i verksamheten.

2. Verksamhetsstyrning

Länsstyrelsen är regeringens regionala samordnande myndighet. Inom miljöområdet innebär det att anpassa och förverkliga regeringens miljö-, klimat- och energipolitik till den regionala nivån. Fokus för regeringens miljöstatsningar 2010 är att minska klimatpåverkan, bidra till klimatanpassning och förbättra havsmiljön. Arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen utgör grunden för Sveriges och länets miljöarbete.

Länsstyrelsen har vidare uttalade uppdrag i Miljöbalken framför allt när det gäller tillståndsprövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet. Länsstyrelsens myndighetsarbete är ett viktigt verktyg för att uppnå miljö kvalitetsmålen.

2.1. Länsstyrelseinstruktion

I förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion anges för enhetens del att Länsstyrelsen ska verka för att de av riksdagen fastställda miljö kvalitetsmålen uppnås och därvid svara för regionalt mål- och uppföljningsarbete, stödja kommunerna med underlag för deras miljömålsarbete, verka för att målen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen samt samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat.

Länsstyrelsen ska också arbeta med förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön enligt 5 kap. 11 § första stycket miljöbalken och förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

I länsstyrelseinstruktionen finns också regler för miljöprövnings- och vattendelegationer mm.

2.2 Regleringsbrev

I regleringsbrevet återfinns återrporteringskrav och uppdrag för länsstyrelserna.

Nedan återges ett utdrag ur regleringsbrev för 2010 i den del som gäller miljöskyddsenhetens verksamhetsområden:

Mål och återrporteringskrav

Regional tillväxt (Näringsdepartementet)

Regionalt tillväxtarbete

19. Länsstyrelserna ska redovisa hur de stödjer utvecklingen av miljövänlig och effektiv teknik och förnybar energi, samt stimulera företag till miljödriven affärsutveckling och till att använda miljöhänsyn som medel för att stärka sin konkurrenskraft. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på planerade och genomförda aktiviteter och förekommande åtgärds- och utvecklingsbehov på nationell och regional nivå. Länsstyrelser i län utan självstyrelseorgan och samverkansorgan ska även redovisa hur detta arbete hanteras i det regionala tillväxtarbetet.

Ansvarig för återrportering; Karin Sigvardsson (regionalekonomiska enheten huvudansvar)

Energi och klimat (Näringsdepartementet och Miljödepartementet)

Regionala klimat- och energistrategier m.m.

36. Länsstyrelserna ska redovisa:

- Insatser som genomförts för att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga den statliga politiken för energiomställning och minskad klimatpåverkan,
- insatser för att vidareutveckla och genomföra arbetet med regionala klimat- och energistrategier i samverkan med lokala och regionala aktörer, såsom exempelvis kommuner, landsting, kommunala samverkansorgan, regionala energikontor, privata och offentliga företag inom bl.a. fastighets-, transport-, energi- och avfallssektorn, högskolor, samt idéburna organisationer, i syfte att identifiera, planera och genomföra regionala insatser och åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan och ökad energieffektivitet,
- hur och med vilka lokala och regionala aktörer samverkan skett för att vidareutveckla och genomföra arbetet med regionala klimat- och energistrategier,
- insatser för att verka för en ökad andel förnybar energi, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom planeringsramen för vindkraft,
- insatser för att stödja näringslivets och kommunernas klimat- och energiarbete, samt
- framgångsfaktorer samt eventuella hinder och svårigheter för att arbeta sektorsövergripande med energi- och klimatfrågor.

Ansvarig för återrportering; Linda Malmén

37. Länsstyrelserna ska redovisa insatser och medelsanvändning med anledning av uppdraget att samordna det regionala klimatanpassningsarbetet.

Ansvarig för återrportering; Karin Sigvardsson (samhällsbyggnads enheten huvudansvar)

Hållbar samhällsplanering och boende (Finansdepartementet och Miljödepartementet)

Fysisk samhällsplanering och bebyggelseutveckling

41. Ett aktuellt och samordnat underlag om hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt ska finnas tillgängligt och på ett samlat sätt användas i länsstyrelsernas verksamhet inom olika sakområden. Länsstyrelserna ska redovisa och bedöma:

- Hur det regionala perspektivet och inriktningen i de regionala utvecklingsprogrammen beaktas i kommunernas fysiska planering och hur mellankommunal samverkan främjas,
 - hur kommunernas översiktsplaner utvecklas och hålls aktuell, kommer till användning i efterföljande beslut och beaktas i det regionala tillväxtarbetet,
 - hur olika nationella mål och statliga intressen samordnas i länet och vilket genomslag detta får i kommunernas översiktsplanering, detaljplanering och vid planeringen för etablering av anläggningar som får stor påverkan på och betydelse för den enskilda kommunens, andra kommuners och länens utveckling,
 - hur olika energi- och klimatpolitiska mål samordnas i länen och vilket genomslag det får i den fysiska planeringen, samt
 - väsentliga initiativ och genomförda insatser inom ramen för planeringsstödet för vindkraft samt konstaterade förändringar i kommunernas översiktsplaner.
- Redovisningen ska lämnas till Boverket senast den 30 november 2010.
Formerna för länsstyrelsernas återrapportering ska bestämmas av Boverket och länsstyrelserna gemensamt.

Ansvarig för återrapportering; Karin Sigvardsson (samhällsbyggnads enheten huvudansvar)

Naturvård, miljö- och hälsoskydd (Miljödepartementet)

Miljömålsarbetet

45. Länsstyrelserna ska verka för att de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen nås. Länsstyrelserna ska i bred förankring i länet utveckla regionala åtgärdsprogram för att nå miljö kvalitetsmålen och i övrigt bedriva det regionala mål- och uppföljningsarbetet så att det ger

underlag för ett sektorövergripande miljöarbete inom länsstyrelsen och länet.

Länsstyrelserna ska översiktligt redovisa viktigare insatser inom området.

Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

- Insatser och resultat när det gäller att samordna miljömålsarbetet, inklusive arbetet med naturvård, fiskevård, kulturmiljövård, friluftsliv och natur- och kulturturism, det regionala utvecklingsarbetet, regionala landskapsstrategier och med arbetet för energiomställning,
- insatser för att utveckla arbetsformerna för samordning av miljömålsarbete med miljötillsynsarbete och miljöövervakning,

- väsentliga insatser rörande minskade risker vid användning av bekämpningsmedel inom jordbruks- och trädgårdsnäringen, minskade växtnäringens förluster, bevarande av biologisk mångfald och för utveckling av ekologisk produktion, samt
- viktigare insatser i arbetet med att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ska öka.

Ansvarig för återrapportering; Linda Malmén

Miljötillsyn

46. Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljö kvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas.

Länsstyrelserna ska ta fram tillsynsvägledningsplaner och genom tillsynsvägledning förbättra förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna. Arbetet med tillsynsvägledning ska bl.a ske genom regional miljösamverkan.

Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

- Eventuella brister i den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen och åtgärder för hur dessa brister kan åtgärdas,
- hur den regionala miljösamverkan har bedrivits
- på vilket sätt miljömålen inverkar på planeringen och genomförandet av tillsynen och tillsynsvägledningen,
- hur och i vilken mån tillsynsarbetet föranleder samverkan med polis och åklagare, eventuella brister i denna samverkan och hur den i så fall skulle kunna förbättras, samt
- viktiga insatser i vägledande syfte och effekter av tillsynsarbetet i övrigt.

Länsstyrelserna ska efter samråd med kommunerna bidra till genomförandet av Naturvårdsverkets vägledningsplan. Länsstyrelserna ska även redovisa hur detta arbete har bedrivits.

Ansvarig för återrapportering; Elin Iseskog

Villkor för vissa miljöfarliga verksamheter

47. Länsstyrelserna ska inom sitt verksamhetsområde se till att villkoren för de verksamheter, som omfattas av förordningen (2004:989) om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter, är anpassade till miljöbalkens krav med syfte att uppfylla kraven i det s.k. IPPC-direktivet (2008/1/EG, f.d.1996/61/EG). Vid behov ska länsstyrelserna ta initiativ till de förelägganden som kan behövas eller till omprövning av tillstånd eller villkor. I de fall den operativa tillsynen för en sådan verksamhet är överlåten till en kommun ska länsstyrelserna ge den tillsynsvägledning som kommunen behöver för att göra det som krävs för att villkoren anpassas eller tillståndet omprövas. Länsstyrelserna ska redovisa genomförda insatser och effekter av arbetet till regeringen (Miljödepartementet) den 15 juni 2010 och den 15 december 2010. Detta uppdrag gäller inte länsstyrelserna i Gotlands, Jämtlands, Skånes, Värmlands, Västerbottens och Västra Götalands län.

Ansvarig för återrapportering; Elin Iseskog

Miljö kvalitetsnormer för luftkvalitet

55. För de kommuner där det har fastställts eller tagits fram förslag till åtgärdsprogram för miljö kvalitetsnormer för luftkvalitet, ska den berörda länsstyrelsen redovisa i vilken grad åtgärder har genomförts. De länsstyrelser och kommuner som omfattas är Länsstyrelsen i

Stockholms län och Stockholms kommun, Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Göteborgs kommun, Länsstyrelsen i Skåne län och Malmö och Helsingborgs

kommuner, Länsstyrelsen i Västerbottens län och Umeå kommun, Länsstyrelsen i Uppsala län och Uppsala kommun, Länsstyrelsen i Östergötlands län och Norrköpings kommun samt Länsstyrelsen i Jönköpings län och Jönköpings kommun.

Ansvarig för återrapportering; Elin Iseskog

Vattenmiljön

56. Länsstyrelserna ska i arbetet med vattenmiljön särskilt verka för att arbetet med vattenrelaterade miljö kvalitetsmål, havsmiljöarbetet, miljöövervakningen och arbetet enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön samordnas och så långt som möjligt sker på ett integrerat sätt. Länsstyrelserna ska översiktligt redovisa viktigare insatser i vattenmiljöarbetet.

Ansvarig för återrapportering; Niclas Bäckman

Medelsanvändning för vattenmiljöförvaltning

58. Länsstyrelserna ska redovisa hur medel som tilldelats för arbetet enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön har använts, både vad avser länsstyrelsen och vattenmyndigheten. Länsstyrelserna ska vidare redovisa hur förvaltningsanslaget har använts för detta ändamål. Länsstyrelsen i Västra Götalands län ska lämna en samlad redovisning för länsstyrelserna i denna del. Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket senast den 20 mars 2010.

Ansvarig för återrapportering; Niclas Bäckman

Minskade kväveutsläpp från avloppsreningsverk

59. Länsstyrelserna ska intensifiera arbetet med att verka för att de aktörer som är ansvariga för kommunal avloppsrening iakttar Naturvårdsverkets föreskrifter avseende avloppsreningsverk för att minska kväveutsläpp. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits och resultaten av dessa.

Ansvarig för återrapportering; Elin Iseskog

Utsläpp från enskilda avlopp

60. De länsstyrelser som ingår i Södra Östersjöns, Norra Östersjöns och Västerhavets vattendistrikt ska, genom att vidareutveckla sitt arbete med samordning och stödjande insatser, förbättra förutsättningarna för kommuner och fastighetsägare att minska utsläppen från enskilda avlopp. Dessa länsstyrelser ska till Naturvårdsverket, i enlighet med verkets anvisningar, redovisa insatser beträffande tillsyn och vägledning avseende enskilda avlopp samt tillsyn enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Ansvarig för återrapportering; Niclas Bäckman

Organisationsstyrning

Ärendehandläggning

85. Länsstyrelsernas verksamhet ska kännetecknas av en enhetlig rättstillämpning, god service och information samt en snabb och korrekt handläggning. Länsstyrelserna ska

redovisa de viktigaste insatserna som genomförts för att utveckla service, information och handläggning av ärenden. Därutöver ska Länsstyrelsen i Jämtlands län samordna en lägesrapport om länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsarbete beträffande handläggningstider. Redovisningen ska ske till regeringen (Finansdepartementet) senast den 15 juni.

Ansvarig för återrapportering; Karin Sigvardsson

86. Enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2009 (uppdrag nr 88 och 90) ska länsstyrelserna i respektive verksamhetsplan för 2010 ange mål för handläggningstider för ett urval av ärendegrupper. Målen för ärenden som handläggs via s.k. e-tjänster ska vara identiska för samtliga länsstyrelser. Urvalet av ärendegrupper har enligt uppdragen tagits fram av Länsstyrelsen i Hallands län och målen för handläggningstider för ärenden som handläggs via s.k. e-tjänster har fastställts av Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Länsstyrelserna ska redovisa i vilken omfattning uppställda mål för handläggningstiderna har uppnåtts och orsaker till eventuella större avvikelser från dessa.

Ansvarig för återrapportering; Elin Iseskog

3. Länsstyrelsens profilfrågor

Verksledningen har uttalat tio profilfrågor som ska prägla myndighetens arbete. Samtliga profilfrågor berör Miljöskyddsenheten. Profilfrågorna är:

- Den enskilda östgöten
Vi ska vara en myndighet som lyssnar på den vanliga östgöten. I vårt arbete med enskilda medborgare är rättsäkerhet, likabehandling och tillgänglighet honnörsord. En av de viktigaste uppgifterna för Länsstyrelsen är att se till att lagar och förordningar efterlevs. Vi utövar tillsyn inom många olika områden, till exempel miljö, natur och social omvårdnad.
- Antidiskrimineringsfrågor
I Östergötland ska ingen diskrimineras på grund av kön, religion, sexuell läggning, ursprung eller ålder. Alla ska kunna känna trygghet och säkerhet i sin vardag.
- Östergötlands internationella profil
Vi ska stödja företagets import- och exportverksamhet. Vi ska ha fortsatt hög ambition när det gäller att medverka i EU-projekt. Utländska ambassadörer ska bjudas till länet för att informeras om Östergötland.
- Landsbygdsfrågor
Hela Östergötland ska leva och landsbygd och storstad kan dra nytta av varandra. Landsbygdsföretagen är viktiga genom att de både bidrar till en levande landsbygd och ett öppet landskap. Natur- och kulturturismen ska utvecklas för ökad tillväxt på landsbygden.
- Infrastrukturpusslet
Det gäller att se helheten när det gäller de stora infrastrukturella frågorna. Genom att ungefär samtidigt lägga de stora bitarna i pusslet, flygplatsfrågan, Ostlänken,

Norrköpings hamn m.m. finns möjlighet för bl.a. de stora kommunerna i länet att arbeta tillsammans och hitta gemensamma lösningar.

- **Livsmiljö med kvalitet**
Östergötland står inför stora utmaningar i miljöarbetet. Arbeta med att kombinera tillväxt, utveckling och miljöhänsyn ska intensifieras så att de regionala miljömålen kan nås. Kommande generationer ska få uppleva sunda livsmiljöer som vittnar om vårt kulturarv.
- **Klimat och energi**
Klimatförändringar och miljöstörande effekter av dessa är tydligt märkbara. För att minska utsläppen av växthusgaser och inte tära på jordens resurser måste energisystemet ställas om genom energieffektivisering och övergång till förnybar energi. I Östergötland finns stor kompetens och potential att bygga vidare på inom detta område. Det är också angeläget att minska länets sårbarhet för klimatförändringar.
- **Naturvård**
Länets mest värdefulla skogar ska bevaras i samverkan med skogsägare och andra aktörer. Våra naturreservat ska skötas på ett bra sätt och vara en tillgång för alla typer av besökare. Arbetet med att rädda de unika natur- och kulturvärdena i eklandskapet ska intensifieras genom mångbruk och del i landsbygdsutvecklingen.
- **Miljöprövning**
Arbetet med tillståndsgivning inom miljöskyddsverksamheten ska prioriteras. Det är angeläget att företag utan dröjsmål får besked för att inte investeringar och utbyggnader ska försenas eller äventyras.
- **Vatten – Östersjöfrågor**
Miljötillståndet i Östersjön är alarmerande. Arbetet med att minska övergödningen och utsläppen av farliga ämnen till Östersjön ska intensifieras. Vi behöver ett friskt och levande hav för att bevara ett ekosystem i balans och en hållbar skärgård.

4. Miljöskyddsenhetens verksamhetsinriktning 2010

Enheten ska löpande arbeta för en hållbar utveckling genom att verka för resurseffektiv mark och vattenanvändning, en god havsmiljö och begränsad klimatpåverkan. De nationella och regionala miljömålen ska vara vägledande för Miljöskyddsenhetens verksamhet.

Verksamheten ska bedrivas utifrån följande principer:

- Miljömålen ska vara vägledande för all verksamhet inom enheten och präglas av synen att tillväxt och regional utveckling ska ske i kombination med hänsyn till människors hälsa och miljö.
- Samordning av arbetet inom och mellan enheterna ska leda till resurseffektiv verksamhet som kännetecknas av hög kvalitet.
- Ärendehandläggningen ska vara rättssäker, enhetlig och korrekt.
- Tillsyn och tillsynsvägledning ska vara aktiv och förebyggande.
- Arbetet ska genomföras på ett sådant sätt att stressen för samtliga medarbetare inte överskrider acceptabla nivåer.

Med utgångspunkt från länsstyrelseinstruktionen, regleringsbrev och länsledningens profilfrågor har följande fokusområden för miljöskyddsenhetens arbete 2010 identifierats:

- Klimat och energi
- Internationellt arbete
- Giftfri miljö

- Havsmiljön
- Miljörelaterad hälsa

Bortprioriteringar

För att klara verksamheten under 2010 med de besparingar som är nödvändiga kommer vissa förändringar i verksamheten att göras.

Under 2010 kommer vi att:

- Endast delta i utvalda periodiska besiktningar
- Inte granska miljörapporter
- Genomföra tillsynsbesök vid sevesoanläggningar i lägre kravnivån högst vart tredje år.
- Handlägga dispenser från deponeringsförbudet schablonmässigt
- avstå från uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn
- besvara nationella remisser i sak endast i undantagsfall
- minimera vårt deltagande som sakkunniga i överklagningsärenden genom att vi inte deltar i besök på plats.
- minska vår medverkan i samband med externa besök

4.1 Klimat och energi

I klimat- och energiarbetet har miljöskyddsenheten huvudansvaret för att regionalt samverka med andra nätverk, Östsam, universitetet m.fl för att minska utsläppen av växthusgaser och för en ökad energieffektivisering i linje med Klimat- och energistrategin. Kultur- och samhällsbyggnadsenheten har huvudansvaret för att samordna länets arbete med klimatanpassning, dvs. att ställa om fysisk planering och beredskap för ett klimat i ständig förändring. För miljöskyddsenheten innebär klimatanpassningsarbetet i första hand att bistå med regionala analyser om miljösituationen samt att delta i och bevaka miljöskyddsfrågor i planerings- och beredskapsärenden.

Inom ramen för Miljösamverkan Östergötland, MÖTA, kommer vi under 2010 att satsa på energitillsyn.

Prioriterade områden

- Vidareutveckla och genomföra klimatstrategin genom temagrupper och externa aktiviteter (seminarier etc) (MM)
- Vidareutveckla klimatstrategin genom att arbeta för regional handlingsplan för klimat och energi (MM)
- Vindkraftsprövningar (MSG)
- Energitillsyn inom MÖTAs energiprojekt (MSG)

4.2 Internationellt arbete

För att utveckla enhetens verksamheter och stärka arbetet för miljön regionalt och internationellt avser vi att även 2010 verka för internationella kontakter och samarbeten.

Under 2010 ska enhetens internationella samordnare bevaka och ta del av de möjligheter till internationellt samarbete som uppkommer och bedöms intressanta. Vid behov tillskapas resurser genom omprioriteringar i verksamheten.

Prioriterade områden

- Benchmarking on contaminated sites in Central Baltic (EBH)

- Baltic vision (MA)

4.3 Giftfri miljö

En del i arbetet med Giftfri miljö är avhjälpandeåtgärder vid förorenade områden samt att uppfylla god kemisk status enligt vattendirektivet.

Prioriterade områden

- Tillsyn av förorenade områden tillhörande riskklass 1 (EBH och MSG)
- Stötta de statligt finansierade åtgärdsobjekten Valdemarsviken och Gusum och få in nya objekt i åtgärdsramen (EBH)
- Stimulera kommunernas arbete med förorenade område (EBH)
- Arbeta aktivt i den nationella gruppen för prioriterade ämnen (MA)
- Kemikaliekartläggningsprojektet (MSG)

4.4 Havsmiljön

När det gäller arbetet med den samordnade vattenförvaltningen (vattendirektivet) har i och med utgången av 2009 den första vattenplaneringscykeln genomförts. Under 2010 kommer det påbörjade arbetet att fortsätta då vi går in i den andra och sista vattenplaneringscykeln. Fokus kommer att ligga på åtgärdsarbete och genomförandet av konkreta åtgärder för att därigenom uppnå god ekologisk status i de vattenobjekt där så inte är fallet. Det är också viktigt att omsätta de antagna miljö kvalitetsnormerna i praktiken genom arbetet med prövning och tillsyn. Nya satsningar på externa havsmiljöprojekt med konkreta åtgärder för att förbättra havsmiljön och stöd till olika aktörer för att genomföra LOVA-projekt kommer också att göras. Arbetet med att ta fram Lokala vattenvårdsprogram och förankra resultat och samverka kring åtgärdsarbetet lokalt kommer att intensifieras. Det innebär ett flertal samverkansmöten med olika aktörer och att arbetet med att få igång vattenråd inom regionen fortsätter som planerat. Det är också viktigt att fortsätta och vidareutveckla arbetet med att samverka i vattenfrågor inom enheten för att på så sätt få en högre kvalitet i beslutsunderlagen och miljöarbetet. Inom miljöövervakningen kommer sammanställning och spridning av resultat att prioriteras. Fokus ligger på vatten och särskilt havsområden.

Prioriterade områden

- Driva på och stötta vattenrådsarbetet (MA)
- Ta fram lokala vattenvårdsprogram. (MA)
- Tillståndsprövningar med stor inverkan på havsmiljön; ex avloppsreningsverk (MSG)
- Lagen om allmänna vattentjänster (MSG)
- Strategier för tillsyn och tillsynsvägledning för att uppnå god ekologisk vattenstatus (MSG)
- En samlad vattenrapport där dagens kunskapsläge redovisas ska tas fram (MA)
- Driva på och stötta arbetet med LOVA-projekten (MSG, MA)

4.5 Miljörelaterad ohälsa

Miljömålsuppföljningen och övervakningen av den yttre miljön har under senare år förstärkts avseende hälsorelaterat miljöarbete, t ex undersökning av miljögifter, grundvattenkvalitet och luftföroreningar.

Prioriterade områden

- MKN i utomhusluft (MSG)
- Utveckla hälsorelaterad miljöövervakning (MM, MA)
- Skydd av vattentäkter (MSG)

4.6 Tillståndsprövning övrigt

Utöver tidigare nämnda prioriterade områden för tillståndsprövning kommer prövning av de verksamheter som omfattas av förordningen om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter prioriteras i syfte att anpassa alla anläggningar till miljöbalken.

Prioriterade områden

- Tillståndsprövning av de verksamheter som ännu inte är anpassade till IPPC-direktivet. (MSG)

5. Resurser

	Plan 2008	Utfall 2008	Plan 2009	Utfall 2009	Plan 2010	Utfall 2010
Enhetschef	1.0	1.0	1.0	1	1	
Expedition	2.0	1.8	2.0	1,7	2	
Hållbar utveckling ¹	2,6	2,2	2,8	3	3,1	
Miljöskyddsgrupp ²	13.8	13.5	13.8	14,3	13,2	
Miljöanalys	7.0	7.0	7.3	7,2	7,2	
Förorenade områden ³	6.6	6.6	6.3	6,8	6,7	
Totalt	33	32.1	33,2	34	33,2	

² Inkl. luftvårdsförbundet

³ Inkluderar grundvatten från och med 2009